

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 88.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Amerika távolkeleti ponyujakájának háttérre

Hull amerikai államtitkár szerint az Egyesült Államoknak régi politikájával szakítva a világkereskedelem szabadságáért kell egész politikai tekintélyét latbavetnie. Az Egyesült Államok kereskedelmi forgalmából a külkereskedelem ugyan csak tíz százalékkal részesedett, a belső szükségletet meghaladó ipari termelés fentartását és fejlesztését azonban akkor, amikor nyilvánvaló lett, hogy Észak-Amerika nyereszkezdésre épített gazdasági élete a saját lábán nem tud megállni, már csak új kivitelezési piacok elhódításától lehetett várni. Mivel pedig az USA készletjárta ellenszolgáltatásként jobbra csak nehezen értékesíthető aranyat kapott, kereskedelmi offenzívája szükségszerűleg olyan területek felé irányult melyeknek nyersanyagai túlnyomólag angol monopóliumot alkottak. Ha ez a fejlődés mégsem vezetett Angliával összeütközésre, a közös fajtságon kívül csak az magyarázza hogy a politikai és gazdasági világtékintély terén feltartóztatlanul térvesztő Angliának minden áron szüksége volt támogatásra. Hogy Amerika élt is az alkalommal és ezt az arat elég borsosan szabta meg, mutatják azok az áldozatok, melyeket Angliának a kölcsön és bérleti törvény keretében élvezett amerikai szállításokért vállalnia kellett: Az Empire zárt élelterét kénytelen volt az amerikai befolyás számára megnyitni és védvámrendszerének meglazításával az Egyesült Államoknak is részesedést kellett engednie cinn- és kaucsukmonopóliumából.

Azok a hatalmpolitikai és gazdasági előnyök, melyekre az Egyesült Államok mint Anglia reményheli örököse számíthatott, bírták rá Rooseveltet arra is, hogy a Távolkeleten vállalja a háború kockázatát. Ami Kínát illeti, az Egyesült Államok már régóta a „nyitott ajtó” elvének érvényesítéséért küzdött. Kínával folytatott külkereskedelmének összorgalma Anglia és Japán érdekeltségével ugyan távolról sem volt összemérhető és körülbelül 250 millió dollárra tehető kínai befektetései is csak a japán és angol befektetések egyötödét tették ki, ám éppen azért látta külkereskedelmi térföldítésének legfontosabb feltételét a szabad kereskedelem elvének uralomra juttatásában, azaz az angol és japán előjogok megdöntésében. Ennek a politikai célnak leplezésére kitűnő alkalomnak kínálkozott a kínai Csunking-kormány támogatása. Csang-kaisék győzelme nemcsak Japán, a régi csendesóceáni rivális tisztán meg élelterének legvitálisabb kiegészítő részétől, hanem Amerikát a kínai japán pozíciók örökségébe ültetné és korlátlan lehetőségekkel kecsegtető piacot biztosítana számára.

A Távolkelet többi részében Amerika a tüzzel játszó politikáját ezeknél, a jövő kilátásaira építő számításoknál sokkal kézzelfoghatóbb előnyök határozták meg. A világ cinntermelésének nem kevesebb mint 56,7 százaléka esik erre a területre, a kaucsuk terén pedig a Távolkelet tulajdonosa még nyomasztóbb és 90,3 százalékos részesedéssel a Távolkelet majdnem az egész világtermelést kezében tartja. Amerika viszont ebből a két fontos nyersanyagból semmit sem termel, szükségletei azonban már békében is a világtermelés felét, kaucsukból hatvan százalékot tették ki. Angliától támogatása fejében Amerika természetesen elvárja, hogy a délkeletázsiai kínészkamra ellenőrzésében megfelelő szerepét enged neki, míg másrészt a Távolkelet japán vezetés alatt álló újrendezése Amerikát végleg megfosztaná egyik legfontosabb gazdasági zsaroló eszközétől, melyet a nyitott nyersanyagblokkad kimondása óta alig nélkülözhetnek. Ugyanez a negatív veszteség fenyegeti az Egyesült Államokat Japánnal szemben az olaj terén is.

Végül nagy szerepe van a távolkeleti konfliktus kitörésében az Egyesült Államoknak a japán kereskedelmi flottával szemben táplált féltékenységének is. A japán kereskedelmi flotta a háború kitörésekor az öt millió brittonregiszter tonnát jóval meghaladó hajóállománnyal rendelkezett és Amerika alig hét millió óceánjáró kereskedelmi flottájával szemben, amelynek önként értetődőleg csak egy töredéke állott a csendesóceáni forgalom szolgálatában, a Csendes-óceánon vitathatatlanul fölényben volt. Az Egyesült Államok kezdetben mindent megtehetett ugyan, hogy az angol hajóvesztések nyújtotta lehetőségeket kihasználja és versenyre keljen a japán ha-

józással, saját hajóterhiánya és angol és szovjet viszonylatban vállalt szállítási kötelezettség azonban ezeket a törekvéseket hamarosan inkább csak jelképes jelentőségű szándékokká fokozták le. Az „Aki sokat markol, keveset fog” közmondás az amerikai hajózási politika esetében is

beigazolódott. Nagyon könnyen lehetséges, hogy Rooseveltnek az amerikai világműveltségű törekvések jegyében vésett háborúja is a korlátlan lehetőségek hazájára jellemző mértéktelenségen fog hajótérést szenvedni.
Dr. WILHELM KOPPEN

A japánok elfoglalták Hongkongot

A szigetet védő brit csapatok megadták magukat — A japánok ismét bombázták Rangoont és légi harcokban negyven ellenséges gépet lőttek le

Tokióból jelenti a Rador: A japán császári főhadiszállás közölte, hogy december 25-én délután öt óra ötven perckor az ellenség, amely megszállva tartotta Hongkongot, jelentette, hogy nem tud tovább ellentállni állandó támadásainknak. Így a japán csapatok parancsot kaptak, hogy este hét órakor szüntessék meg a tüzet.

Ezután a japán katonai parancsnokság és Sir Mark Young brit kormányzó, valamint a hongkongi brit helyőrségi parancsnok között tárgyalások folytak Hongkong átadásá érdekében. A tárgyalások Kaulunban csütörtökön délután hat óra ötven perckor kezdődtek és hét óra öt perckor azzal fejeződtek be, hogy a brit kormányzó és helyőrségi parancsnok aláírták a feltételek nélküli átadásra vonatkozó okmányt. A kormányzó az éjszakát a japán csapatok védelme alatt a kauluni szállodában töltötte, míg a

brit helyőrségi parancsnok egy japán tiszt társaságában visszatért a szigetre, hogy a rombolásokat megakadályozza.

A tárgyalások során Sir Mark Young kormányzó a következő kijelentést tette: Azért vagyok itt, hogy az önök fogságába jussak. Parancsot adtam az összes brit csapatoknak, hogy szüntessék be az ellentállást.

A tokiói japán császári főhadiszállás még azt is közölte, hogy a japán légierő december 25-én a harmadik légitámadást intézte Rangoon ellen. Légi harcokban negyven ellenséges repülőgépet lőttek le, míg a földön nyolc repülőgépet semmisítették meg. A rangooni repülőteret teljesen szétrombolták, a villanytelepet pedig rendszeresen bombázták. A japánok vesztesége kilenc repülőgép volt. A tizedik japán repülőgép tháiföldi területen kényszerleszállást végzett.

Manillát nyit városnak nyilvánították az amerikaiak

Tokióból jelenti a Rador: A távolkeleti amerikai katonai parancsnokságnak azt a határozatát, hogy Manillát nyit városnak nyilvánították, Tokióban úgy magyarázzák, hogy

ezzel közvetett uton beismerték a Fülöp-szigeti amerikai ellentállás gyengeségét.

Ez azt jelenti, hogy az amerikai haderő ott már nem tud szembenállni az állandó japán támadásokkal. Japán körökben hangoztatják azt is, hogy Manilla elvesztése annál súlyosabban érinti majd az amerikaiakat a valóságban elűzték Keletáziából.

Sanghaiból jelenti a Rador: A Manillából érkező hírek megerősítik azt, hogy a lakosság körében nagy a felháborodás az amerikaiak ellen, akik Manillát nyit városnak nyilvánították, bár a japánok ezt nem ismerik el. Azt állítják, hogy az amerikaiak csupán azért nyilvánították Manillát nyit városnak, hogy

a lakosságát sorsára bízzák és ezáltal leplezzék a tankok és páncélautók támogatásával végrehajtott visszavonulást.

A Fülöp-szigetek lakossága nyíltan kimutatja ellenességét az amerikaiak ellen és reméli, hogy az amerikai uralom a szigetcsoporton hamarosan véget ér.

CSANGKAIKAT TÁBORNAGY ÉS NAGYBRITÁNIA KÖZÖTT KATONAI SZÖVETSÉG LÉTESÜLT

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közlése szerint Wawell tábornok, az indiai brit folytatott Csungkingban Csangkaiak tábornaggal és folytatott Csungkingban Csangkaiak tábornaggal és Brett tábornokkal, a Kínában levő északamerikai repülő parancsnokával. A tokiói Domei-ügynökség értesülése szerint a csungkingi angol nagykövetség és az ottani kínai kormány hivatalos közleményt adott ki, amely bejelentette, hogy Csangkaiak tábornagy kormányja és Nagybritánia között katonai szövetség jött létre.

A távo'ke'eti angol haderő visszavonulásának okai

Amszterdamból jelenti a Rador: A londoni rádió szingapuri értesülése szerint sir Robert Popham, a távolkeleti brit haderők főparancsnoka, kijelentette az újságírók előtt, hogy a brit haderő visszavonulására nem került volna sor, ha elegendő számú csapatok és főleg hadianyag állott volna rendelkezésére. Éppen a hadianyag volt az, amelyből nagyon kevés volt. Ennek oka pedig az volt, hogy inkább Szovjet-országra és Líbiára küldtek hadianyagot, mert ott már folytak a harcok.

A JAPÁN PARLAMENT ÜLÉSE

Tokióból jelenti a Rador: A japán parlament ülése a császár és a kormány tagjainak jelenlétében ünnepélyes keretek között kezdődött. Az ülésen részt vett a német és olasz nagykövet is. Az ülésen felolvasták a császári trónbeszédet, majd január közepéig elnapolták a parlament ülést.

SAINT PIERRE- ÉS MIQUELON-SZIGETEK ELFOGLALÁSA

Stockholmból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat arról értesült Washingtonból, hogy a degaulleista

csapatok az Egyesült Államok kormányának előzetes jóváhagyása nélkül foglalták el Saint Pierre és Miquelon szigeteket.

Stockholmból jelenti a Rador Mackenzie King kanadai miniszterelnök Washingtonba érkezett és nyomban megkezdte megbeszéléseit Cordell Hull amerikai külügyminiszterrel. A találkozás alkalmával — a brit hírszolgálat értesülése szerint — főleg a Saint Pierre és Miquelon szigeteknek a degaulleista csapatok részéről történt elfoglalása ügyével foglalkoztak. A tanácskozás befejezése után Mackenzie King nem nyilatkozott az újságírók előtt.

Bernből jelenti a Rador: A Fülöp-szigeteken folyó harcok kapcsolatban az Exchange Telegraph című újság arról értesült, hogy

a Luzon-szigetet védő csapatok helyzete a legutóbbi negyvennyolc óra alatt kritikusává vált.

A japánok a sziget több pontján újabb csapatokat szállítottak partra, úgyhogy most már számszerűen is fölényben vannak.

Ófelsége I. Mihai király és Elena anyakirályné külföldi utjukról visszatértek Bucurestibe

Ófelsége látogatást tett a Z. I. 303 számú katonai kórházban, ahol kitüntette a sebesült tiszteket és katonákat

Bucurestiből jelenti a Rador: Ófelsége I. Mihai király és Ófelsége Elena anyakirályné Firenzéből jövet december 28-án visszaérkeztek Bucurestibe. A baneasi állomás perronján Ófelsége polgári és katonai házában tagjai jöttek össze. Ófelsége I. Mihai királyt és Elena anyakirálynét Killinger báró bucurestii német követ, Rapalo Bova Scoppa bucurestii olasz követ, a kormány tagjai, a főváros polgármestere, a fővárosi térparancsnok, a rendőrvézerigazgató és más előkelőségek üdvözölték. Az uralkodó és az anyakirályné néhány percig elbeszélgettek a fogadásukra megjelent előkelőségekkel, majd a királyi palotába hajtottak.

Bucurestiből jelenti a Rador: Ófelsége I. Mihai király december 24-én délelőtt kíséretével látogatást tett a Z. I. 303. számú katonai kórházban, ahol Ófelségét Pais Nicolae ellentengernagy, nemzetvédel-

mi államtitkár, Capitanovici ezredes, a katonai egészségügyi szolgálat igazgatója és a kórház személyzete fogadták. A kórház nagyteremében az uralkodó beszédet intézett a sebesült tisztekhez és katonákhoz. Beszédében kijelentette, azért jött, hogy megjutalmazza érdemeiket, amelyeket a Hazáért és a királyért ontott vérukkal szereztek. Azután hangzott, hogy a kitüntetés, amelyet számukra hozott, tartsa meg továbbra is azt a hűséget, amely a fronton vezette őket. Ófelsége sorra kitüntette a sebesülteket és kifejezte szerencsükön. Összesen 39 tisztt és 99 katonára kapott kitüntetést. Azután meglátogatta Ófelsége azokat a sebesülteket, akik még ágyban fekvők és ezeknek is átnyújtotta a kitüntetést. Végül megtekintette a műtőt és a kórház kápolnáját, majd visszatért a nagyterembe, ahol azzal búcsúzott a sebesültektől, hogy Isten éltesse valamennyiüket.

A katonai könyvecskék láttamozása az 1942 évre január nyolcadikán veszi kezdetét

A Timiş-Torontalmegyei hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy január 8-án kezdődik a katonai könyvecskék láttamozása az 1942. évre.

Kötelesek jelentkezni ezuttal azok a tartalékos tisztek, altisztek és legénységi állománybeliek, akik 1939 április elsejétől 1941 december 15-ig még egyszer sem voltak összpontosítva és azok, akik ugyanezen időben összesen vagy részben 60 napnál kevesebb ideig voltak összpontosítva, vagy mozgósítva. Jelentkezni tartoznak azok is, akik elvesztették a kapcsolatot a katonai egységgel, amelyhez tartoznak, akár elköltözés, akár más egységhez való áthelyezés folytán, tekintet nélkül az összpontosítás idejére. Azok is kötelesek jelentkezni, akik semmiféle behívó paranccsal nem rendelkeznek, sem piros, sem sárga, sem pedig otthonmaradási paranccsal rendelkeznek, tekintet nélkül az azóta teljesített összpontosítás idejére.

A jelentkezés vonatkozik azokra a tartalékos tisztekre és az 1914—1940 korosztályhoz tartozó legénységi állománybe-

liekre, akik a fenti csoportba tartoznak.

Nem jelentkeznek azok a tartalékos tisztek és legénységi állománybeliek, akik nem tartoznak a fenti csoportba, a korhatárt betöltött, vagy az 1942. évben belöltő tartalékos tisztek, az 1913 korosztályhoz tartozók és a három évi katonai szolgálatra besorozott 1910 korosztálybeliek, vagy akiket orvosilag és más törvényes módon felmentettek a katonai szolgálat alól, a besszarábiai és bukovinai hadkötelesek, azok, akiknek 1942 április 1-ig érvényes munkamozgósítási parancsuk van és a zsidók.

Külföldön a jelentkezés január 8-tól február 15-ig tart és jelentkezni tartoznak az összes külföldön élő hadkötelesek.

Az országban a jelentkezés február 5-ig tart. Timiş-Torontalmegyében a tartalékos tisztek a timişoarai hadkiegészítő parancsnokságnál jelentkeznek. A legénységi állománybeliek közül a timişoaraiak a sörgyárban, vidéken pedig a meghátározott helyeken működő bizottságoknál jelentkeznek.

A jelentkezési sorrendet falragaszok útján közölték az érdekeltekkel. A jelentkezésnél a katonai köny-

vecskét és az utolsó mozgósítási parancsot kell bemutatni. Az iparosok az iparengedélyt, vagy a munkakönyvet, szöfőrök pedig a hajtási engedélyt is kötelesek bemutatni. Akik betegség vagy más indokok miatt nem tudnak személyesen jelentkezni, nagykorú hozzátartozóik útján juttathatják el katonai könyvecskéjüket a bizottsághoz, de semmiképpen sem küldjék azt postai levelezéssel. Azok a vidékiek, akik: az előirt napon nem tartózkodnak községükben és így nem tudnak jelentkezni, közvetlenül a timişoarai hadkiegészítő parancsnokságnál láttamoztatják katonai könyvecskéjüket. Azok, akik más hadkiegészítő parancsnokság körzetében tartózkodnak a láttamozásra előirt időben, annál a hadkiegészítő parancsnokságnál jelentkezhetnek, amelynek körzetében vannak. Mindazok ellen, akik a jelentkezést az előirt időben elmulasztják, a törvény szigorát alkalmazzák.

A jelentkezés a következő idő- és sorrend szerint megy végbe:

1. számú jelentkezési központ: Sörgyár. Itt jelentkeznek az 1914—1940 évi kontingensek, a következő sorrendben: Január 8-án 1914 évi kontingens, január 9-én az 1915, január 10-én az 1916, január 11-én az 1917, január 12-én az 1918, január 13-án az 1919, január 14-én az 1920, január 15-én az 1921, január 16-án az 1922, január 17-én az 1923, január 18-án az 1924, január 19-én az 1925, január 20-án az 1926, január 21-én az 1927, január 22-én az 1928, január 23-án az 1929, január 24-én az 1930, január 25-én az 1931, január 26-án az 1932, január 27-én az 1933, január 28-án az 1934, január 29-én az 1935, január 30-án az 1936, január 31-én az 1937, február 1-én az 1938, február 2-án az 1939, február 3-án pedig az 1940 évi kontingens jelentkeznek. Az elkészettek február 4-én és 5-én jelentkeznek. A láttamozás a sörgyárban minden délelőtt 8—12 és délután 3—6 óráig tart.

A második láttamozási bizottság január 8—12 között Remetea Mica, január 13—18 között Vinga községekben működik, míg január 19-től február 5-ig Timişoara a „Novotny”-vendéglő termében működik, amikor a Timişoara környékbeli falvak hadkötelesei jelentkeznek. A harmadik láttamozási bizottság január 8-tól 19-ig Sannicolau Mare községben, január 20-tól február 1-ig Periam és február 2-től 5-ig Satchinez községekben működik. A negyedik bizottság január 8-tól 16-ig Comlosul Mare községben, 17-től 26-ig Jimbolian, január 17-től február 5-ig pedig Giulvaz községben láttamozza a könyvecskéket. Az ötödik bizottság Gataian működik január 8-tól 18-ig, január 19-től január 28-ig Ciacovan és január 29-től február 5-ig Detaan működik. A hatodik bizottság január 8-tól 13-ig Lipovan, január 14-től 24-ig Reaşon és január 25-től 5-ig Buziason láttamozza a katonai könyvecskéket.

Japán „súlyos kérdés” elé állította az angolszász hatalmakat — mondotta Churchill

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírszolgálat közlése szerint a washingtoni Fehér Házban második ülését tartotta az „Angol-amerikai legfelsőbb haditanács.”

A megbeszéléseken résztvett Churchill, Roosevelt, Knox, Stimson, Marshall, Arnold és Dill tábornokok, Stark, King és Pound tengernagyok, Beavercrook lord, valamint egy angol légügyi tábornagy

Washingtoni körökben kijelentették, hogy katonai és tengerészeti hadászati kérdéseket, valamint ellátási és hadianyagrendelési problémákat tárgyaltak meg. (Rador).

Stockholmból jelenti a Rador: Az Egyesült Államok szenátusának és képviselőházának tagjai előző Churchill angol miniszterelnök pénteken beszédet monzott a katonai helyzetről. Kiemelte, hogy az angolok számot vetnek azzal, hogy

még súlyos megpróbáltatások előtt állanak. Nagybritanniának és az Egyesült Államoknak — mondotta Churchill — még sokat kell tanulnia és újabb megpróbáltatási időszakon kell áthaladniuk miközben ismét teret vesztenek. Kijelentette, hogy az angol-szász hatalmak csak 1913-ban lesznek abban a helyzetben, hogy a kezdeményezést magukhoz ragadják.

A csendes-óceáni helyzettel kapcsolatban megjegyezte, hogy

Japán „súlyos kérdések” elé állította Angliát és Amerikát.

Az angol miniszterelnök szerint a távolkeleti angol-szász vereségek annak tulajdoníthatók, hogy a Maláji-félsziget és India részére szánt fegyverszállások egy részét Libiába kellett irányítani.

FORUM (Arad)

a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

MAI Mindenki átütő siker, PAUL LINCKE a legnagyobb és német zenei szerző legemlékezőbb és legemlékezőbb műveire

A HOLD ASSZONYA

Rendezte THEO LINGEN

A főszerepekben: Lizzi Waldmüller — George Alexander — Fita Benkhof — Theo Lingon — Irene v. Meyendorf — Paul Kemp

Műsoron kívül a legújabb UFA-h radó. Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30, 11-30-kor matiné olc. ó he yáral

Gyönyörű terem, elegáns hallok, kitűnő hangvisszaadás a Kulturpalotai mozgóban

Ma, a XX. század legnagyobb rémet filmóriása, az UFA 1941—42-es élfilmje

...reit für Deutschland

Mindent a hazaért

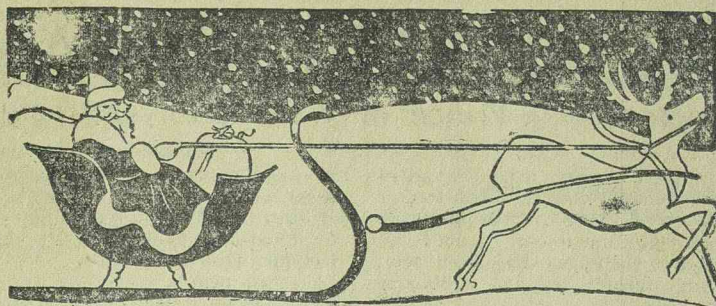
Willy Birgel Gertrud Fysoldt

Műsoron kívül a legújabb ONC. és UFA-hiradók. — Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30 órakor.

Román-német-olasz fegyverbarátsági tüntetés

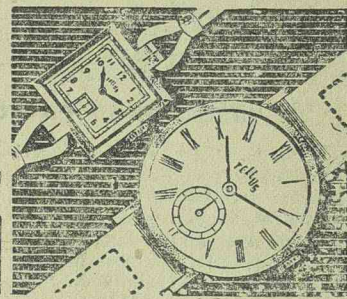
Bucurestiből jelenti a Rador: Az államvezető gárdazászlóaljánál rendezett karácsonyi ünnepségek lelkes német-román-olasz fegyverbarátsági tüntetés jellegét öltötték.

December 25-én délelőtt tíz óraker a zászlóalj kasszárnyájának udvarán pápi segédlettel istentiszteletet mutattak be, amelynek végzetével a helyőrségi lelkipásztor beszédet mondott. Déli félegy óraker közepén volt, amelyen résztvett Kotze ezredes, Popescu Victor alezredes, a gárdazászlóalj parancsnoka és Paganone őrnagy, valamint számos román, német és olasz tiszt és altiszt. Beszédet hangzottak el Öfelsége I. Mihai király, Öfelsége Elena anyakirályné, Antonescu Ion tábornagy-államvezető, Hitler vezér és kancellár, Victor Emanuel olasz király és császár és Mussolini olasz miniszterelnök egészségére. A román királyhimnusz, a német és olasz himnusz hangjaira a román, német és olasz katonatisztek naaseregük győzelméért tüntettek. Az ebéd végzetével a zászlóalj udvarán „Hora” következett, melyben résztvettek az újabb román-német-olasz barátsági tüntetésen megjelent tisztok és katonák.

TELLUS

PONTOS IDŐT MUTAT

Német tengeralattjárók G. bra tájánál elsüllyesztettek egy repülőgépanyahajót és öt kereskedelmi hajót

Berlinből jelenti a Rador: A vezéri főhadiszállásról a német véderőfőparancsnokság pénteken a következőket közölte:

A Donez kanyarulatában jelentős ellenséges támadásokat a bolsevisták nagy veszteségével visszavertek. A sikeres védekezésben az olasz és szlovák csapatok kivételes teljesítményt nyújtottak. A keleti arcvonal közepes szakaszán a szivós védelmi harcok során több ellenséges harcokost megsemmisítettek. Szentpétervárnál az ellenség jelentős erőkkor támogatott kitörési kísérlete kudarcot vallott. A bolsevisták több mint ezer halottat és tizenkét, részben legnagyobb mintájú harcokost veszítettek.

Az arcvonal közepes szakaszán német légi egységek ellenséges oszlopokat, légénységi szálláshelye-

ket és vasuti berendezéseket bombáztak és gépfegyvereztek. Német harci repülőgépek teitalalásokkal megrongálták a Muimanszk-vasut utvonalát. Az arcvonal másik szakaszán olasz repülőgépek több ellenséges repülőgépet lelőttek.

A német ellátási hajózás elleni harcokban a német gépek Anglia keleti partjai mentén elsüllyesztettek egy háromezer tonnás tehergőzöst, más négy kereskedelmi hajót bombákkal megrongáltak.

Északafrikában a harc tovább folyik. Benghazit előre megállapított tervek szerint kiűrtették, a várost az ellenség harc nélkül foglalta el. Német harci repülőgépek Kirenaikja északi részén katonai berendezéseket bombáztak.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő haterőri jelentést adta ki:

Keleten a védelmi harcok tovább folynak. A front több szakaszán a készenlétben álló ellenséges erőket szétszóratták vagy ellentámadások során megsemmisítették.

A német harci és zuhanóbombázók erős kötelékei Kertschnél elsüllyesztettek négy ellenséges csapat szállító hajót, összesen 7000 tonna ürtartalommal, öt másik csapat szállító hajót és több kisebb gőzöst bombatalálásokkal megrongáltak. Az ellenség ezáltal súlyos ember- és anyagvesztést szenvedett. A karéliei fronton Kandalaksától északra német zuhanóbombázó repülőgépek teitalalásokat értek el egy erőműtelepen.

Német tengeralattjárók Gibraltártól keletre a már súlyos csapásokat szenvedett hajókaravánból további négy hajót elsüllyesztettek el összesen 13.000 ton-

Tizenhét hadihajót veszítettek az angolok december hónapban

Rómából jelenti a Rador: December hónap folyamán az angolok a Földközi-tengeren öt cirkálót, két torpedórombolót, és egy pancélos hajót veszítettek. Hat cirkáló és egy torpedóromboló súlyos sérüléseket szenvedtek.

Ugyanebben az időben a Csendes-óceánon az angolok vesztesége ez volt: Két pancélos hajó, két cirkáló, két torpedóromboló és két ágyunaszád, valamint több felfegyverzett szállítóhajó. Az Atlanti-óceánon a brit hadihajó egységei közül egy repülő-

Az angolok spanyol kikötőben bombáztak egy német hajót

Madridból jelenti a Német Távirati Iroda: A spanyolországi Puerto Carino kikötőben horgonyzó „Benno” nevű német hajó ellen intézett angol légitámadásról a következő részleteket közlik:

A bombázás alkalmával több polgári személy megsebesült. Megjegyzendő, — folytatja a jelentés

anyahajó és egy cirkáló súlydt el.

Egyetlen hónap leforgása alatt tehát az angolok tizenhét hadihajót veszítettek.

Az a brit repülőgép-anyahajó, amelynek elsüllyesztését az elmúlt napon jelentették, mint megállapítást nyert az „Illustrious”-osztályba tartozott, mintegy huszonháromezer tonna vízszorítással. A hajó sebessége elérte a harminc tengeri mérföldet és ötven gépet vitt magával.

—, hogy

az angol gépek a közelben levő és zászlóval, valamint szírényával jelt adó spanyol halászhajókat is gépfegyverezték.

A veszély ellenére a spanyol tengerészek a német matrózok segítségére siettek és nekik köszönhető,

hogy a „Benno” légénységét a gépész kivételével megmentették a süllyedő hajóról.

Az első támadást öt, míg a másodikat három angol gép hajtotta végre. A hajót a gépteremben érte három bomba.

KIRENAJKÁBAN AZ OLASZOK FOLYTATJÁK CSAPATMOZDULATAIKAT

Rómából jelenti a Rador az olasz főhadiszállás közlerényét: Kirenaikja nyugati részében az olasz csapatok tovább folytatják előre meghatározott mozdulataikat, amelyeket az ellenség nem tudott megállítani.

Benghazit, amelyet az angol rádió szerint tevélegesen szétromboltak az angolok, indiai csapatok harc nélkül bevették.

Az ellenség Sollum és Bardia ellen intézett ismételt támadásait visszaverték.

A Tripolisz ellen intézett légitámadás során az olasz vadászok lelőttek egy angol gépet.

SVÁJC TÖRTÉNELMÉNEK LEGVALSÁGOSABB IDŐSZAKÁT ÉLI

Bernből jelenti a Rador: A svájci szövetségi tanács karácsonyi felhívást intézett a svájci néphez, amelyben kiemeli, hogy

az ország történelmének legvalságosabb időszakában van.

A külföldi árubehozatal elé háruló mindnagyobb akadályok arra készítetik a svájci népet, hogy anyagi- és erkölcsileg

felkészüljön a szükségleteknek saját eszközökkel történő kielégítésére.

Vonatkozik ez különösen az élelmiszerekre.

IROSZÁG KÜLDETÉSE: KIVÜLMARADNI A HÁBORUN

Dublinből jelenti a Rador: De Valera ir miniszterelnök az ir néphez intézett karácsonyi felhívásában az ország legnemesebb küldetésének a fegyveres összetűzésen való kivülmaradást jelölte meg. Amennyiben mégis támadás érné, Irország védekezni fog.

A FINN TÜZÉRSÉG SIKERES AKCIÓI

A finn főhadiszállás jelentése szerint a finn csapatok, erőteljes tüzérési előkészítés után, újabb támadásokat intéztek a szovjet állások ellen és jelentősen megerősítették helyzetüket. Kelet-Karéliában, a szyaeri arcvonalon, mindkét oldalról tüzérési tevékenység folyik; bombázták és megrongálták a szovjet ütegállásokat és erődítéseket. A szovjet járőrök behatolási kísérleteit a finn tüzérség zárótüzete teljesen megghusította. A karéliei félszigeten gyege tüzérési tevékenység folyik. Az ellenséges járőröket itt is visszazűttek.

A szófiaí amerikai követ elhagyta Bulgáriát. Szófiából jelenti a Rador: A bolgár távirati ügynökség közlése szerint a szófiaí amerikai követ személyzetével együtt esztörtökön elutazott Szófiából és elindult Isztanbul felé.

TÁVOLKELETI NYITÁNY

Csuzimától a Prince of Wales elsüllyesztéséig

Végig a világon, barátánál és ellenségénél egyaránt, meglepetés moraja fogadta a japán haderő kezdeti sikereit. Valóban, ilyesmire még nem fordult elő a tengeri hadviselés történetében! A japán légi erők alig negyvennyolc óra telforgása alatt két tengeri divízióval felérő ellenséges hajóteret semérőstettek meg. S a támadó lendület azóta sem csökkent, sőt egyre fokozódik.

Guam szigetén Nippon zászlója leng az angol Hongkong sorsa megpecsételődött. A Malajai félszigeten tankhadosztályok törnek Szingapur felé s már Brit-Bornóban

is kikötöttek a japánok. E hadműveletek nagyvonaluságáról alig tud fogalmat alkotni az európai méretekhez szokott gondolkodás. Kilométerek ezrel választják el egymástól a Pacifik óceán terebélyes hadászati pontjai; az olyan távolság, amekkor Stockholm és Athén között van, nem is tartozik a legnagyobbak közé. Mégis: a megosztott és ismeretlen nehézségekkel bíráló japán haderő

óránai pontosságával működik és hajtja végre a nagyvezérkar által megállapított feladatokat.

A világ bámul és keresi a magyarázatot

Nem kétséges ugyanis, hogy sem az amerikaiak, sem az angolok nem várják zsebre dugott kézzel korszerűen kiképezett számos támaszpontjukon a japánok bombasújtó, hadihajók nem télenkednek kényelmes és biztonságos kikötőkben, szárazföldi haderejük nem énekharok szervezésével beléldök a légiflottajuk aligha nyugtalanító hmszűjött törzsek rommágelével lenne elfoglalva. Bizonyos, hogy ami sikert eddig elérték a japánok, azt véres és elkeseredett harcok árán esik ki. Az angolszász nehezen mozog, de koponyája kemény s ökle sem éppen lebecsülendő a Csendes-óceánon, ahol életműködésének legfontosabb ideg-góceit kell megvédenie s ahol katonailag szinte oly otthonos, mint a japán. Továbbá az sem szorul nyilván bizonyításra, hogy erre a háborúra matematikai következetességgel kellett számítani. Tehát felkészülhetett az évek óta levegőben lógó örömrökök bekövetkezésére. Nem az a bántalmas hát, hogy a japánok meglepték őket (valamiről való vezérkar nem hagyhatja figyelem kívül a meglepetés tényezőjét), hanem, hogy a kölcsönös készülmények vérsárgas, robbanásig elérődjött létkörében a

hadviselésnek ez az elsősoiban lelki eszköze egyáltalán bevalhatott. Hiszen sokat megmagyaráz a japán katona halálmegevető elszántsága, fegyelme, dinamikus lelkesége, izzó hazaszeretete s az a tudat, hogy gazdasági és politikai falhozszorítottágában immár pusza a létéért kell harcolnia, hogyze, sokat megmagyaráz ez, de nem mindent. Legfeljebb a siker nyers tényezőit találjuk meg benne. S aztán mit érne a jó katona, ha kihagyna a vezetés. Az erőket meg kell szervezni, az ellenség gyöngőit kiüha- tolni, a terveket kiühaolni, végrehajtásuk trészitétit kidolgozni,

az óceáni gépezet részfunkcióit összegeye- letni,

számolni anyagokkal, lelkekkel, eltalálni a legalkalmasabb pillanatot, számítani az idő és a tér rejtett kelepccseire: mindez hihetetlen szellemi munkát, kitartást, céltudatosságot és erélyt feltételez. Az a mód, ahogyan a kínai háborútól eléggé megviselt Japán a gigászi mérközésbe belevetette magát,

a szervezés művészetének egészen kivételes példáját nyújtja.

A félelmetes vetélytárs

Van még egy náció, amely ugyane képséggnek köszönheti uralmát és ez az angol. S mily megnökentően trófiás néha a történelem játéka! Mily hirtelen változtatt a színpadon, mestere ellen fordítva a tanítványt. Nem Wickers-ágyuk mellett tanulták-e ki a japánok az ágyuzás mesterését, nem angol gépekkel kezdték-e a széria-gyártást, nem brit okta- tók tevékenykedtek-e ama legelső hadihajók fedél- zeten, melyek oldalát Birmingham-ban készült acélemezek borították? ... Ez mind való igaz, ám mégse mernők azt állítani, hogy a japánok egyedül a megfordított angol tudományait költözték tenger- felekre a Prince of Wales-t. Erről a népről, mely szinte máról-holnapra lépett ki ősi életformái közül s vette át az európai civilizációt, annak kevésbé kéne és hasznos tartozékaival együtt, csak a féltetes létkézés mondhatja, hogy uraságoktól levetett ruhákban ágát.

Egy ideig vitathatatlanul azonos a hordozta őket s ez az idő volt a Japán iránti angol barátság leghan- gulatósabb korszaka, (M-me Butterfly!) de aztán hamarosan saját testéhez alakította át a tanultakat. A formát megtartotta, a tartalmat viszont ő maga öntötte beléje. Ami szellemi értéket, fejlődésképeség, heroizmus, átfogó agyakat termelő öntudatos nem- zeit érő ma Japánban van, az

mind honi termék és nem kölcsönruha.

És közelebb járunk az igazsághoz, ha a mongol faj erőnyelnek új kivirágzását sejtjük mögöttük, mint- ha a semmitmondó tanulmányosság szóval intézzük el azt a folyamatot, mely

a Csendes-óceánon minden addiginél félel- mesebb vetélytársat állított szembe az an- golszász uralommal.

Anglia és Amerika számára tehát nem az első meglepetés a hawaii tengeri esete. Hiszen már Japán már léte sem más, mint melbelőkö meglepetés. Különbözik nem bábáskodott volna Anglia olyan nagy buzgalommal a modern Nippon bölcsőjénél.

Nem érdektelen visszpillantani erre a maival egyenesen groteszk ellentmondásban levő kor- szakra.

Togo tengernagy bravurja

A csuzimai ütközet előtt, amikor Rozsdieszt- venszkij orosz tengernagy szerencsétlen hajóhadá

Afrika és India megkerülése után a kínai partok közelébe jutott,

Togo admirális négyzetekre osztotta fel a tengert s minden négyzeten egy-egy gyors- naszád gondjaira bízott:

tartsák szemmel, nehogy az orosz flotta kimenekül- hessen a koreai szorosban elköltő japán hajóhad gyűrűjéből. Élet-halálkérdés volt ez Japán száma- ra. Ha Rozsdiesztvenszkij egérutat kap és egyesül a vladivosztoiki flottával, Japán tengeri fölénye megszűnik és már csak a gyors visszavonulás ma- rad hátra s az orosz hegemonia elismerése. Jól tudták ezt az angolok is s hadihajóik szemfüles kopoként követték az orosz tengernagy fáradt ár- mádiáját. Minden utón-módon zavarni igyekeztek a parti szentelvéttel, miatt előzetkenyen közölték a japánokkal az orosz hajóhad mozgulatait és menet- irányát.

Japán láthatatlan és látható ereje

Halljuk a megállapítást, amely a Felkelő Nap Or- szága világtörténelmi jelentkezésének okát-fokát ab- ban leli, hogyhát a japán: harcias nép. Holott mi az igazság?

Japán, történetének utolsó 1300 esztendeje alatt mindössze három külső ellenség ellen viselt hábo- rut: Oroszország, Kína és a világháború közötti hatalmai ellen. Ez az utóbbi, mint tudjuk, megle- hetősen platonikus hadviselés volt.

Az összeférhető békülékenységnek ehhez a esuestejlesztinyehez képest a legbőkésőbb európai nép, a svájci — történelmét tekintve — izsgága, harcias törzsnek tűnik fel.

Egy világlíró német riporter 1928-ban megjelent könyvében olvassuk...

hogy a japáni odáig megy udvariasságában, hogy még a kutyáját is urazza a külországbelinek. Amik- or az Oroszországhoz húzó Goto báró annakidején elvesztette népszerűségét, nagy tömeg tört be pa-

Családi ünnepélyeket Szilveszterkor otthon fényképez

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE
fényképezési műterme

Timișoara I., Piața Libertății 4 szám
Telefon: 34-80

Gondoljuk csak el, még negyven esztendeje sines ennek... Térkép teküdt Togo előtt és a meg- szentelt kés. Vagy győz, vagy meghal. Az angolok nyíltan neki drukkoltak, ugyanugy a franciák is, bár hivatalosan jóindulatu szemlegességet fogadtak Szentpétervárnak. S miatt az orosz acékolos- szusok Csuzima felé közeledtek, egyre nőttek a hullahegyek Port Artur falai alatt. Az orosz gép- fegyverek tízezreivel kaszabolták le a japán hadse- reg színe-virágát. De újabb tízezrek érkeztek és indultak ostromra.

Hayashi nyilatkozata

És elkövetkezett Csuzima, ahol Togo, Anglia tapsai mellett,

pozdorjává zuzta II. Miklós cár hajóhadát.

Az ütközet után csakugy hulltak a nyugati ha- tallmak gratulációi. Akkor mondotta Hayashi gróf, a neves japán politikus:

— Hadihajóink, torpedóink, ágyúink vannak. A kínai tenger vörös hatottaink véretől és azokétól, akiket megöltünk. Torpedóink lümbölnék, srappell- jeink sivitának: meghalunk és okai vagyunk mások halálának. És ti, nyugati emberek azt mondjátok nekünk: „Most már biztosítottatok helyzeteteket, most civilizáltak vagytok”. Évszázadokon és év- századokon át festőink, szobrászaink, filozófusaink és költőink voltak. Hát akkor barbárok voltunk?...

Térkép és megszentelt kés... Mi sem jelképez- hetné megragadóbban a szigeteszilánkokon össze- zúfolt, belső feszítő erők nyomásától szenvedő, kö- zel százmillió japán nép harcának lényegét. Győ- zelem, vagy harcok. Nincs más választás. Csoda-e, ha egy a katona, mint a hadvezér képességeinek legjavát viszi a küzdelemben, bárha mélabusan, a szemlélődő keleti lélekhez illő szomorú elmélázással.

totájába és — utca! szandáiban végigjárta szobáit. Aztán, — anélkül, hogy bármi kárt tettek volna a berendezésben — távoztak, azzal a tudattal, hogy alapos bosszul álltak a különutakon járó pol- tikuson.

Az újságíró feljegyzé egy japán polgárral foly- tatott beszélgetését.

— Ti — mondták a japán — egyénien, mi ál- talánosan gondolkozunk. Ti hisztek egy túlvilág- ban s ez nagyon kényelmes, mi csak ebben a világ- ban hiszünk.

Nem érthetjük meg egymást: ti olyan izga- tottak vagytok.

Ti szeretiketek gépeiteket mi a természetet. Nálunk minden, név a természetből van véve, nálatok a fog- lalkozásokból.

— De hiszen Japán átvette annyi gépünket s szokásunkat.

— Nem úgy, ahogy ti gondoljátok. Mi eljapá- nosítottuk a f élér szokásokat. Szárazföldi katona- ságunk német mintára van szervezve, de japán katonaság marad. Gyáraink úgy dolgoznak mint

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST VI., EGYETEM-U.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központifűtés, hideg-meleg fo- lyóvíz, telefon stb.). Polgári szálló, polgári árak!

ÓRÁK ÉKSZEREK

legolcsóbbak

REITER JÁNOS

óraszűzletében

Timișoara IV., S/r. Vacareșcu 29 (Ba:omfi-piac)
Javitások éves jótállás mellett. Kiszolgálás

az amerikaiak, de japán étet van bennük.

Mi magunkhoz alkalmazzuk a nyugatot, nem csak a nyugathoz.

Ti fauszti emberek vagytok, nietscheanusok, mi buddhisták. Nézd csak, hogy virágzik a cseresznye.

— Igen, hamarosan új cseresznye lesz.

— Ilyenek vagytok ti. A cseresznyére gondoltok, mi a cseresznyevirágra. Nem tudjuk egymást megérteni.

A varázsszelence

S ha most e beszélgetés mellé odaillesztjük a szédületes japán hadtéljesítményekről hirt adó je-

Japán hadi főlányok biztos eszközei

Frázis lenne ez?

Terakui japán tábornok, volt hadügyminiszter 1935-ben szomorúan állapította meg, hogy minden 1000 ifjúból 400-at alkalmatlannak kellett nyilvánítani a katonai szolgálatra „a hiányos táplálkozás következményei miatt.”

Ilyen kijelentés még eddig sem Angliában, sem az Egyesült Államokban nem hangzott el.

Ők rizszállítmányokért háborúznak. Japán azért a maroknyi rizsért, mely Isten és ember előtt minden teremtetett léleknek kijár, mégha a sárga faj tához tartozik is. Az már csak a szövegész kérdése, ha Tokió a „nagyázsiai térség megszervezéséről” beszél.

Ami pedig a háború további kilátásait illeti, egyes jelentések máris hangoztatják, hogy

Japánnak a sodró crejii roham eredményeképpen sikerült magához ragadnia a légi és tengeri főlányt.

Erre vallanak egyébként az utóbbi napokban végre hajtott paraszállások is. A mérleg átbilencése meglehetősen nagymérvű s Japánnak megvannak a maga eszközei ahhoz, hogy megakadályozza a je-

lentéseinket, önkéntelenül is a finnekre kell gondolnunk, e higgadt, szorgalmas, csupán saját dolgával törődő jámbor népnek a szovjet kolosszussa

1939 telén vívott háborújára. A hősi áldozatosagnak, a hely álló elszántságnak, a foggal-körömmel való támadásnak és védekezésnek hány ragyogó mozzanatát termelték ki ama nevezetes karóliai harcok! A legbékésebb léleknek is vannak rejtett tartalékai, melyek döntő pillanatokban nem várt s talán magát az egyedet is meglepő erőfelfejtésre képesek.

Az átértett, igaz ügy varázsszelencéket nyit fel. S kell-e igazabb ügy magának az életnek ügyénél?

lenlegi erőviszonyok későbbi, számára kedvezőtlen megváltoztatását.

Ezek az eszközök:

1. Szárazföldi hadsereg, melynek keretén szükség esetén 9—10 millió korszerűen kiképzett és felfegyverzett embert dobhat a különböző hadszínterekre.

2. Tengeri haderő: 11 csatahajó, 8 anyahajó, 17 nehéz cirkáló, 134 torpedóromboló és 66 tengeralattjáró. Összesen 1 millió 100 ezer tonna. A csatahajók közül kettő 40—42 ezer tonna és 49 esőgyűkál van felszerelve. Két 45 ezer tonnás csatahajó építés alatt, januárban készül el.

3. Légi haderő: 7—8 ezer gép.

4. Fejlett nehézipar, mely biztosítja az után pótlást.

5. Az anyaország szerencsés stratégiai fekvése, miáltal a védelem a tengeri és légi haderő csekély hányadát köti le.

Nagyrahitott nagy nép sorsa dől el most a Csendes-óceánon és egy kicsit a világ sorsa is.

(—c.)

MEGYERY ELLA riportja

Egy hónap a Róma melletti Cinecittában, ahol nemzeti és művészeti alapon folyik a munka

Róma, december hó.

A villamos átvágja a hatalmas S. Giovanni in Laterano-teret s Róma új munkásnegyedének ötletelemes blokkházait is elhagyva, csakhamar eléri a szabad mezőket, a kapukontuli réteket-terteket, ahol rozsdás-sárga őszi színek égneek a tűző déli napon. Az antik vízvezetékek vörhenyes romjai kővévált óriásokként állodognak a gyeppedeneék szélén, híres kis ostériák üres terraszokkal merengenek ki az utra, a hervadtzsinii lugasokból eltűnt a nyári jókedv s azt a néhány utast is, aki még benn ül a kocsiban, láthatóan a munka, a napi robot hozta ki, nem a sütkérezés, nem a jó ebéd reménye, mint még pár héttel ezelőtt.

Végállomás a Cinecitta, az olasz Hollywood, ahol mindenki leszáll s a filmváros zászolódszes ka-

puján belül megindul az igazoltatás, olyan szigorúsággal, hogy akinek neve nincs rajta a portás listáján, fordulhat is vissza. A forgalom azonban óriási,

a jövés-menés reggeltől estig tart, a fontosabb vezetőkhez valóságos titkár-titkárnök-falon kell keresztülűrnönie magát az idegeneknek.

Eppen ebédszünet van, Oliva igazgató tanácsára tehát magam is elsietek a szemle előtt a telep vendéglőjébe, nem annyira a „kijártott pulykamell” néven szereplő háznál kedvéért, hanem, hogy egy eseményben láthassam a Cinecitta (szó szerint: filmváros lakosságát, ezt a furcsa, tarka népséget, amely most egy-két órára magánéletet él a vastag festék- s maszkisztréteg alatt is. . .

Egy film-vendéglő és közönsége

Atmegy az ápolót, napfényes parkon, amely nyírott fűtáival, smaragdos pázsítszőnyegeivel a rómakörnyéki villakeretek idillikus békéjét idézi, a fecsoportok közül kisárgáló, zöldzsalsus, főldsziertes vendéglő pedig a modern fürdők nagyszállóira emlékeztet. Az üvegfaú ebédlő falaít, tetőjét pompéjívörös festményfriz díszíti, delfinen lovagló nérodiaák, kecskelábu faunok, furluvázó-táncoló nimfák árnyképeivel, a halványkék abroszos asztalkákon rozsdás ószűrőszák, tűzpiros szalviák harmatos cökera. A fehérkabátos pincérhad nesztelenül járhat a plüss-szőnyegeken, a bangulat fojtott és előkelő.

mintha egy luxus-szálló étkezőjében ülnék,

bohémós lármának, művészi kedélyességnek nyoma sincs sehol, az étterem gondosan őrzí „prima categoria”-rangját, s csak később derül ki, hogy ezen az elsőosztályu, ugyancsak borsosáru ristorante-n kívül még egy második s harmadik étterem is van a segédszemélyzet és statisztéria számára.

A finom tónussal és ellentétben áll a fantasztikuskölséju közönség az asztalok mellett.

— Szent Kleótiás! Milyen karaván! — mondhatná jogosan a költő például a hősszerelmes láttára, aki halványdrapp (a filmen fehér!) szmokingját gallérjába dugott papírszervétákkal védí az arc zsiros téglaszínű festékétől, míg melllette egy váltaszakallas mikulásfőie lángsárga palástban, piros cipőben, fején arany koronával, tépi két kézzel a sült esirket. Térdnadrágos, eszímás, meztelen-yaku óriás ül a málik asztalnál, vérvörös kendővel törölgetve izzadságtól csapzott, szénfekete bozontjait, barnarapórkólt, marcona homlokát.

Kanadai farmernek hínnéd, pedig csak egyik másodrendű, aki most erőt gyűjti s rekedtre strapált torkát forró limonádéval gyógyíttatja.

Fékpongyolás, lakkpapusos, befásíztobokájú piatinaszőke fiatalány, loknis hajában rózsaszín flittervirággal, bársonyrubás, falsékszres, tornyos-frizurás mama, imponázis eszkepuzsallyal: egyik most készülő film primadonnája és anyaszerepes segédszínésznője, a bálozó hölgy és gardedámja, ahogy illik. . . Jönnek-mennek, hullámsznak a többiek is: sárgás-vörös aren, lilaszajú, kékszemhéju ifjak, atul estélyre öltözötten, lakkeszkarpenes, frakknadrágos eleganciával, felül vedlett szveterben, aranydíszes róneszanszköpenyű öreger, égkék nadrágos apród, bohóc, mágus, modernruhas, de fehérparókás, szépségtapaszos nők, fiatalok, öregek, szépek, esunyák, semlegesek. . . abban azonban mind megegyeznek, hogy aki még számít és továbbra is számítani akar: egy levesetányér nyers cikóráát eszik, citromlével, olaj-fűszer nélkül, egy körtét, egy pohár cukortalan árpakávét. . . A pincérek már tudják a menüt, gépiesen teszik eléjük a kosztot, a nap-nap utáni esmegét s rohannak tovább, a rendezők, fotografusok, hangmérnökök törzsasztalához, ahol a háromfogásos „prezzo fisso”-k tetejében még sajtostaják ürülnek ki, ez a protekeció már-már a háborus szabályokba ütöközik!

A kantinbérő megértő einkossággal, atyai mosollyal nézi az ajtóból a lakmározást. Nemrégén filmszínész volt ő is, jőnévű operetténekes, de ki tudja, hova lett egy reggel a hangja? Azóta is itt él régi környezetében s ha tetszik: nyomtatott nevet is olvashatja naponta az étlap sarkában. Törté-

nete olyan giccs, amellyel már a legjámborabb story-író sem merne kopogtatni egyetlen filmgyár-ajtón se. Csak az életől kell elfogadni.

— A Cinecitta a világ egyik legnagyobb, legmodernebb filmtelepe — mondja ebéd után irodájában Oliva igazgató — s születését tulajdonképpen annak köszönhetjük, hogy 1935-ben leégett a Cinec, az olasz filmgyártás első színhelye, amelyet aztán

Mussolini akaratából sokkal hatalmasabb arányokban újjászervezték.

Ujjászerveztük az egész gyártást-eladást is, nemzeti és művészi alapon egykézbe fogtuk az életképtelen kis vállalkozásokat s szabályoztuk az export-kérdést is, szigorúan ügyelve rá ma is, hogy

egyetlen olyan darab se juthasson ki külföldre, amely az olasz filminvót kompromitálhatná,

ahogy ez régebben előfordult, hiszen a kölcsönzők csak az üzletet, az olésó megszerzést, drága elhelyezést nézték s nem a színvonalat. Másik törekvésünk: a nemzetközi sablontól eltérő, igazi olasz filmgyártása, elsősorban

a nagy történelmi kompozíciók,

lehetően az olasz multból, a páralan olasz szinterek felhasználásával. Regényeket, darabokat csak a legértékesebb esetekben vásznonra s már nevelünk egy kütünő és speciális filmszínész-generációt, mert tapasztalatunk szerint a színházi művészek csak a legértékesebb esetekben válnak be a más játéksíntest, más adottságokat követelő vásznon.

Evi produkeciónk átlagban százhusz—százharminc film s egy-egy költsége három—ötmillió körül forog, nem beszélve persze a különleges esetekről, am'kor tíz—huszmilliót is érdemes áldozni,

különösen most, hogy a háború megkészszerzte a közönséget s hogy a kivétel is növekszik, a német-olasz, magyar-olasz, svanyol és északi filmcserék révén. Hét nagy studiónk kora tavasztól állandóan foglalt, négy külső felvétel-terepünk nemkülönben. . . ezt a forgalmat, nyüzsgést, tarkaságot látnia kell, hogy a Cinecitta munkatempóját, európai jelentőségét megérthesse. . .

Vászonkabátos mérmököt kapok kísérőül s elszántan nekivágok a többórás vándorlásnak, mert a hatszáz—ezer négyzetkilométeres területet bejárni nem könnyű, még felületesen se!

A pálmacsoportokkal, pineákkal megszagott szép parkban itt is, ott is sárgás-vörös műterem-paloták terpeszkednek, üvegházszerű tetőkkel, amelyeket mindenütt azurkékre festettek a légvédelem miatt. Sorra benézünk ezekben az ateliékbe s a kép mindenütt ugyanaz: száharai hőség, vagy huszméter magas zsinópadlás, ahol fantasztikus állványok, mozgatható daruk, rejtélyes rendeltetésű deszkalabirintusok futnak össze-vissza, ornaikon egy-egy trikos embersziluettel, mintha valami középkori gályá árboerudján ágaskodnék itt is, ott is egy-egy őrszemes matróz. Egyet sétálunk az erősen enyv- és terpentinszagú öserdőben, amely a legnagyobb műteremben utolsó páfrányszállig készen várja a „Disperso del Destino” című dzsungeldráma jövőheti kezdetét, aztán

Pirandello filmjének s egy éppen itt dolgozó müncheni rendező vizitátéjának szenteliük hosszabb időt,

mert a mindenhová kifüggesztett „napirendből” ezt a két produkciót itéli kísérőm e percben legérdeke- sebbnek.

A Pirandello darab címe: Se non sono matti, non ce gli vogliano! Ha csak nem bolondok, ezt nem akarhatják!

Díszes esonakórlásban farsangi kosztümös figurák kavargása, szorpenének, konfettik szárazvarja s a valóságintlenül éles fényszórásban százötven pár áll fel éppen valami szilaj karnaváli táncra. Elsodró forróságú tömegjelenet, csupa lendület és szingzangdság:

kiállításban, statisztéria-mozgatásban, hőkezii felszerelésben különösen kiválnak az olasz filmek, külső hatásosságra a kisebb darabokra is komoly súlyt fektetnek.

S mily eluondhatatlanul finom, mily hatásos és hangulatos a játék külső szintere, ahol a felvételeket éppen befejezték: jellegzetesen venetói kisváros főiere, akantusábrás márványkuttal, oszlopos színházépülettel, iskolával, erkélyes házak közül kibukkanó Caffé del Teatro-jával, „valódi” fák közé ékelte árkaóds Tavernájával — a művészet itt valóban sikerrel utánozza, sőt lekonykurrálja az életet!

ALKONY

Írta: Hanvay Géza

Az asszony megegyeszer belenézett a tülkörbe. Megigazitotta kalapját és lassan felhuzta a kesztyűjét.

Fanyar mosoly görbült a szájára s a szeme sarkába sarkalábakat rajzolt.

— Amíg szép voltál és fiatal — incselkedett a tülkör — a sértett húság irányított. Hiába hívott, könyörgött, nem mentél.

Jedten elfordította fejét a tülkörtől és elindult.

A vonaton a gép zakatolása régi szavakat duruzsolt a fülebe. Átengedte magát a káprázatnak. Behunyta szemét és újra átélte az első utazást vele Velencébe.

— Elrágja azt a rózsaszálat. Min gondolkozik? — mevetett rá villogó farkasfogaival.

Mintha csak ma látna magát, hogy elpirult...

Rózsaszálomban élt akkor. Ahová nézett, rózsák vették körül. Elkísérték a templomba, az utón, majd a vonaton. Egyedül utaztak a tülkörben és az ablak mellett szemben ültek egymással. A virágokat ölébe vette s önfelcédten játszadozott velük.

Lopva ránézett az urára — most is maga előtt látja magas alakját, hideg, szürke szemét, ahogyan fölényes, birtokbavevő pillantással ránézett — és naiv, babonás ravaszág fogalmazott meg benne.

Ha hirtelen az orra elé tartja a rózsát és a férfi mélyen beszívja illatát, akkor mindig szeretni fogja, jó és hülye lesz hozzá.

Elütült a vonat, megállt és a férfi szórakozottan eltolta a virágot.

Rossz előérzet fogta el akkor.

Es kétévi házasság után...

Büszksége, mint szélvihar sodorta ki otthonából. Betegen, még éjjel elment, hogy vissza ne térjen, amikor megtudta, hogy a férje belebotolt abba a másik asszonyba.

Az asszony tétován szállott ki a vonatból. A kalauz egykedvűen kiálltotta az állomást. Szíve megdobogott, füle zibbadt tőle. Jegyét átadta a kijárónál. Virágzott az akác. Szállingóztak lába elé a szirmok. A városka főutcáján, végesvégi, édes mézzilat lebegett.

De most össze kell szednie magát. Mindjárt megérkezik. Tárnyalagosan fog beszélni — egyetlen leányukról van szó — és aztán még az esti vonattal visszatér.

Elfőtint a jegenyesor.

Kifulladva ért az ősi, kőoszlopos ház elé.

Az ablakok por- és esőverten vakultak. A csönd és magányosság pókhálója szővődött rajtuk.

Nyugalansága remegő izgalomná nőtt. Kinyitotta a nehéz ajtót és megállt a bolthajtásos, sötét kapualjban. Dühös kutyaugatás fogadta. Szurtos szolgáló került elő.

— Az ur... itthon van?

Megijesztette saját hangja, oly fakónak, idegennek lünt. Szíve a torkában dobogott, amint keresztülhaladt a jólismert szobákon.

Ajtó nyílt és előtte állott — egy őszhajú öregember.

Elfelejtette, miért jött. Csak állt és nézett. Nem tudta levenni a szemét férjéről.

— Mi tetszik? — csapott feléje nagy távoból a kérdés.

Nem ismerte fel. Vajjon ő is? Csupán árnyéka lett önmagának?

— Dező! — szólította.

— Teréz? — kérdezte amaz zavart esőszózással.

Lassu, hosszú csönd ereszkedett rájuk. A közelgő alkony hűvös lehelletét érezték meg egymáson.

S fellobbanó gyöngédséggel, meghatottan tekintettek egymásra.

A férfi sápadt arca kivörösösgött, szeme elhomályosult. Az asszony ebben a percben megértette, milyen hiábavaló minden ábránd, szenvedély, harag, gyűlölködés.

A szavak, melyek közlülk álltak és a dactól, a szívós távolléttől a torkukra fagytak, most hirtelen megolvadtak a részvét melegétől.

Az asszony szeme megakadt a férfi hanyag öltözetén és furcsa, szorongó fájdalmat érzett. Rajtakapta magát egy mozdulaton: ösztönösen a leválni készülő gombot akarta letépni az ura kabátjáról és pillantása titokban a varrókészletet kutatta, hogy gyorsan, erősen felvarrja.

Az asszony arcát boldog pír öntötte el. Még mellette ez az öregember megelőzhetne volna, odalépett hozzá, szorosan melléje s ugyanazzal a puha mozdulattal, mint valamikor, föléje hajolt.

FOGALOMMÁ LETT NEVEK

A mindennapi életben számtalan olyan szót használunk, amelyek bár idővel fogalomná lettek, eredetileg tulajdonnevek voltak. Ezek a fogalmak leggyakrabban feltalálójuk, alkotójuk vagy azok családtagjai nevéből kapták elnevezésüket. Némely név eredeti tulajdonosára még emlékszik a világ, nagyon sokról azonban már régen megfeledkeztek és nevéük ma már csupán közönséges fogalmat jelent.

Nincs olyan ember, aki ne tudná, ki volt Zepelin. Sokan még magára, a fehér szakállú és bajuszos öregurra is jól emlékeznek, aki élete nagy művével a „Zeppelin” hazájának még a magáénál is maradandóbb hírnevet szerzett.

A Diesel név azonban, bár tulajdonosa a korszakalkotó nyersolajmotor feltalálója volt és csak alig 25 esztendeje, a világháború kitörésekor halt meg, már kevésbé ismert. Az emberek legnagyobb részének, akik Diesel-motorról beszélnek, fogalmuk sincsen arról, hogy ki volt Diesel, ez a zseniális alkotó.

Rendkívül nagy azoknak a fizikusoknak a száma, akik életük és munkásságuk főművét nevével ajándékozták meg: az olasz Alessandro Volta, a német Gerold Simon Ohm, a skót James Watt csupa olyan nevek, amelyek már régen fogalmakká váltak. Fahrenheit, a danzingi üvegfüvömler és a svéd Celsius, nevéikkel a hőmérő és a hőmérő beosztásának elnevezésére, illetőleg fogalmára adtak szavakat.

Wilhelm Konrad Röntgen, a wülzburgi egyetemi tanár találmányában, mint az emberiség egyik legnagyobb jövője, saját magának teremtett örökéletű emléket.

A „Glaubers” Johannes Rudolf Glauber kémikustól, az „Auer-égő” pedig arisztokrata feltalálójától,

Auer von Welschbach bárótól örökölte, immár régen fogalomná vált nevéét. Moritz Schreiber lipcsei orvos, a nagyvárosok szélén létesítendő családi kertek gondolatának önzetlen előharcosáról ezeket a kis lugasos árnyas telkeket még ma is „Schreiber-kertek”-nek nevezik.

A konyhaművészet terén éppenséggel megszámlálhatatlan sok tulajdonnév vedlett át fogalomná.

A zene birodalmában két olyan fogalommal találkozunk, amelyekről ma már el sem hiszi senki, hogy valamikor becsületes muzsikuskok családi levél szolgáltak. Az egyik a híres és népszerű bécsi kvartett, magyarul: „Sramm”, eredeti alakjában „Schrammel”, a másik pedig a modern tánczenénél nélkülözhetetlen ördögös hangszer: a szaxofon. Az előbbi megteremtője Hans Schramm bécsi népekes volt. A szaxofon pedig egy belga zenész, Adolphe Sax találta föl.

De az is kétségtelen, hogy a hálátlan utókor Karl Rabitz-ról hamarabb megfeledkezett, mint nélkülözhetetlen találmányáról, a Rabitz-falról. És ki tudja azt, hogy a „Fiaker” és a kényelmes üléséről híres bécsi jármű, „Kremser”, két kedélyes fuvarozási vállalkozóról, Fiaker-ről és Kremser-ről kapták fogalomná lett neveiket.

A nevéikkel fogalmakat alkotók hosszú sorában kétségtelenül Vincent Priessnitz, az egyszerű sziléziai paraszt a legérdekesebb egyéniség, aki szülőfalujában, Gräfenbergben kerek száz esztendővel ezelőtt alapította meg a világ legelső hidegvíz-gyógyintézetét. Az ő nevét örökíti meg a hidegvizes borogatás azóta polgárjogot nyert elnevezése, a priznic.

Végül mint érdekességet említjük meg, hogy a világhírű fogalomná lett „Mercedes” autómárka egy megszűlt híres szépasszonynak Jellinek Mercedes-

Ha Timișoara-ra
érkezik, szálljon meg a

„HOTEL EUROPA”

száloadóban

IV, Bul. Regele M hai 17 sz. alatt

A szálloda kedvező fekvésével, központi fűtéssel, folyó meleg- és hideg vizével, komfortos szép szobáival, fürdőszobáival, de polgári áráival otthonias kényelmet nyújt. Telefon: 21-19. szám.

nek az emléket őrzi. A Daimler-művek 1901 február 18-án starthoz állt első versenykocsija viselte először a szép Mercedes asszony nevét.

Egészen mindegy, hogy a véletlenek vagy holmi divatszeszélynek, hogy művészi készségüknek vagy alkotó géniuszuknak köszönhetőek-e, valamennyien maradandó értékeket alkottak. És, bár mindegyikük neve fogalomná vált, egyikük sem tudta, hogy művével érnél is tartósabb örök emléket teremtett magának. (MN)

A citrom adata

Ezt a szokatlan címet kellett írni, hogy minél többen olvassák el a cikket, főként azok, akik még nem tudnák, hogy ez a szerény gyümölcs milyen jelentős szerepre hivatott egészségünk és külsőnk ápolásánál.

Vérszegény, ideges, duzzadtmirigyű gyerekeknek valóságos áldás a citrom. Szemmel látható fejlődést eredményez, ha rendszeresen itájuk velük érett citromok levét. Kicsi gyerekeknek cukorral adjuk, — mindig frissen vágva a citromot —, lehetőleg étkezés előtt, amikor a szervezete gyorsabban felszívódik. Nagyobb gyerekek cukor nélkül igyák reggeli előtt. Hiszen egy pohár víz felkelés után serkentőleg hat az anyagcserére és frissít, — a citromos víz pedig, amely a vitamintól eltekintve gyűnőessavat és illó olajat is tartalmaz, valóságos ujjátteremtő a szervezetet.

Aki fejfájásra hajlamos, az tudja, hogy a fejfájás a világon a legközből és legmacacsabb betegség. Egy hétig naponta egy citromlevét vízben éhgyomorral, két héten át naponta kettőt, három héten át naponta háromot, aztán ismét két hétig kettőt, s egy hétig egyet. Ilyen kúra után mintha kettévágnak, elmarad a fejfájás s az ember úgy érzi, újjászületett. Bizonyos idő múlva természetesen jó ismételni a kúrát, mert a szervezet, — különösen télen, — nagyon rászorul a citromban rejlő erőforrásokra.

Tudni kell, hogy a citromlé egyformán jól tesz gyomorsavban bővelkedőknek, mint gyomorsavhiányban szenvedőknek is. A gyomorégést elmulasztja, a hennelévő olajak a savat közömbösítik, viszont a hiányzó savat a citromsav természetesen pótolja, mint a népszerű sósav.

Végül pedig igyák rendszeresen a citromos vizet azok is, akik pusztán vitamiszerezés és a szervezet frissen, fiatalon tartása miatt folyamodnak citromkúrához.

Ami pedig a citrom külső felhasználását illeti, nem újság, hogy elsőrangú kozmetikai szer, mondjuk szépítőszert.

Hajmosásnál, öblítés után a még vizes hajra csavarjunk rá egy citromot, kicsit masszírozzuk be s úgy töröljük le. Egész különleges fényt és puhaságot kap a haj, megszűnik a zsírosodás és hullás. Akár női, akár férfihajról van szó, — természetesen gyermekéről is, — a citromos öblítést ne mellőzzük el. Éppígy az arcőr ápolásánál is fontos a citromos ledörzsölés. Legalább kétszer egy héten mosakodás után citromot használjunk s utána állott-vízöblítést.

Ha pedig a kiesavart citromokat készapólastra használjuk fel, szép lesz a kezünk is és szappant takarítunk meg. Legyen mindig kéznél citrom, amelynek levét már felhasználjuk, ezzel, szappan nélkül dörzsöljük ujjanukat, még jobban oldja a szennyet, mint a szappan és nem szárad utána ki a kéz, hanem sima és puha lesz.

FORDITÁST

román és magyar nyelvű okmányokat, iradalmi és szakmüveket

VÁLLALOK

Címeiket a timișoara-i kiadóba kérek

Legértékesebb újévi ajándék Egy műnűvű ezüstreka

Nagy választékban.

Angro és detail árak!

ENGELHARDT szücsné!, Arad, Str. Eminescu 1

Henri Pourrat a Goncourt-díj ezévi nyertese

Párisból jelentik: A Havas-OFI ügynökség értesülése szerint az 1941. évi Goncourt-díjat Henri Pourrat, a "Vent de Mars" című könyv szerzője nyerte el. (Rador).

Leégett a torinói Rossini-színház

Torinóból jelenti a Rador: A torinói Rossini-színházban, rövidzárlat következtében nagy tűz keletkezett és az épület nagyrésze a lángok martalékává vált. Az oltási munkálatok több, mint négy órát vettek igénybe. A Rossini-színház 1763-ban épült.

A görögországi megszálló csapatok parancsnoka a Ducenai

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök, Cavallero vezérkari főnök jelenlétében kihallgatáson fogadta Gelozo hadseregtábornokot, a görögországi megszálló csapatok parancsnokát. Gelozo tábornok részletes jelentést tett a Ducenak, aki utasításokat adott a megszálló csapatok parancsnokának a görög fővárosban és görög területeken szolgálatot teljesítő olasz katonai erők tevékenységére vonatkozólag. (Stefani)

A KERINGŐKIRÁLY

Fél évszázad múlt el már azóta, hogy szemelt örökre leannyta Strauss János, a keringőkirály, de dallamai még most is olyan újak és frissek, mintna csak most keltek volna szárnyra. Hervadhatatlan az ő muzsikája és élni fog ez a zene akkor is, amikor már régen porba tündünk mi és még a bennünket követő számos nemzedék. Mi ennek az örök népszerűségnek magyarázata, mi az oka annak, hogy Strauss zenéjét a legnagyobb irtó a legegyszerűbb, szürke emberig mindenki egyformán szereti? A keringőkirály képzeletét nem elérhetetlen messzeségek izgatták, hanem az élet elérhető szépsége. A Duna-keringőjében a szikrázó napfényben fürdő vizóriás barátságos nyugalmát és csendes széles mosolyát verőfényezi, a bécsi erdő meséiből a zöld lombok álmatag suhánása, a madarak csicseregő szerelmi vallomása és a virágok mézes illata árad felénk.

A straussi muzsikában az egykori szórakozni vágyó, hétköznapi gondjait sutba dobó Bécs mutatja meg a szívét, de ez az öröm halhatatlanná lett és lassan-lassan átölelte az egész földet, ahol csak felesen-dült a Strauss-keringő táncra perdítő háromnegyedes üteme. A Duna-keringő már a mester életében meghódította az egész világot. Mikor Strauss Amerikában járt, huszezer tagból álló énekkar énekelte sok-sok száz ezer főnyi tömeg előtt ezt a keringőt. De nemcsak a tömegek előtt volt ily népszerű az ő búváros muzsikája, hűnem elismerték annak értékét a világ legnagyobb zeneszerzői is. Wagner szerint egyetlen Strauss-keringőben több a zeneiség, a báj és üdőség, mint a világ összes többi kiagyalt valcerein. Bülow korának egyik legnagyobb karmestere, aki az elismeréssel ugyancsak fukarkodott, így nyilatkozott: A maga nemében Strauss olyan karmestereszi, mint maga nemében Wagner olyan karmestereszi, mint maga nemében Wagner. És hozzáfűzi azt is, hogy Strausstól tanulni lehet annak is, aki Beethoven IX. szimfóniáját vezényli. Liszt Ferenc többször játszott együtt Straussal, híres bécsi hangversenyein és Brahms, a zord gáncos kritikus, aki Lisztet és Wagner haláláig nem ismerte fel, meghajolt a Denevér és a Cigánybáró szerzője előtt.

Vajjon honnan támadt ez a csodálatos zeneköltő, aki hangszerét, a hegedűt is olyan varázslatosan szólaltatta meg? Ő folytatója volt atyjá, az idősebb Strauss János hivatásának, aki már korán megalapozta a család zenei jó hírét. Az idősebb Strauss eleinte Lanner zenekarában dolgozott, de féltelen természetű nem tette az alárendeltséget, csakhamar kivált és új zenekart szervezett. Az új együttes rövidesen határtalan népszerűsége tett szert egész Bécsben. Strauss már külsejével is magára vonta mindenkiné, de különösen a szépneműek a figyelmét. Dus fekete hajával, álmatag sápadt arcával, mélytűző sötét szemével és villogóra kikent bajuszával lenyűgöző férfiszepepe volt. Amikor pedig hegedűjére illesztette a vonót, önkéntelenül is táncra mozdultak a lábak az asztal alatt, ha a híres Sperlben, az akkori divatos szórakozóhelyen játszott. De keztözte népszerűségét a farsangi idény. Ilyenkor hétszáz-nyolcszáz bál zajlott le Bécsben és a mulatozók legnagyobb része Strauss zenekarának muzsikáján táncolt. Ha idegen Bécsbe jött, három dolgot önkéntlenül meg kellett ismernie: a Szent István-templomot, a Kärntner-tor-színházat és a Strauss-zenekart. Kora legnagyobb zene-szepepe is elragadtatással élvezte a muzsikáját. Így megtörtént, hogy Paganini, minden idők legnevezetesebb hegedűművésze, amikor egyszer ott volt a Sperlben, egyik szám után felrohant a dobogóra és az ujjongó közönség tapsai közben átölelte Strauss Jánost. Atyja zenekarában mutatkozott be ifjabb Strauss János, saját szerzeményével. Elmondhatta, hogy: Jöttem, játszottam és győztem! Csakhamar ön-álló együttest szervezett a második keringőkirály, aki azután tulszárnyalta ariáját. Kifogyhatatlan bősé-gű volt a zenei képzelete. Husz éven keresztül mintegy háromszáz szebbnél-szebb keringőt írt.

Az öreg Strauss naturalista zenész maradt haláláig, az ifjabbik azonban már ellenpontot tanult és kiművelte magát a hangszerelessben is. Ezen tudása révén alkotta meg két klasszikus értékű operettjét, a Cigánybárót és a Denevért. Strausst mindenki szerette, különösképpen bálványozták a hölgyek, ahol csak megjelent, velősáros virágos fogáta. Oroszországban egy előkelő asszony nemonta küldött virágot a szállására. Amikor ezt a féltékeny férj megtudta, párbajra hívta Strauss Jánost. A keringőkirály elfogadta a kihívást, de megkérte ellenfelét, hogy párbaj előtt személtessen vigye el a lakásáról felesére rózsacsokrákat. A féltékeny férjet azután bevezette egy szobába, amelyet színültig megtöltöttek a női rajongók virágkudmányaival. Most felszólította a féltékeny Othellót, hogy válassza ki a virágait. A harci kedv erre nyomban vidámságban oldódott fel és a megbékült ellenfelek a legjobbat egvetértésben, karofogva távoztak, hogy egy kitűnő ebéd keretében meghitt barátságot kössenek.

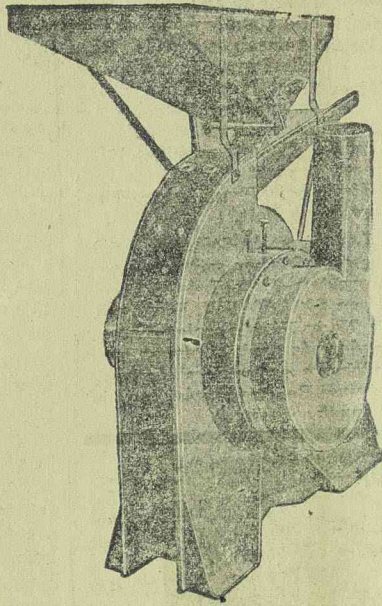
Strauss apjáról mondotta, de az utókor is rávonatkoztathatja ezeket a jellemző sorokat. "Mint minden igazi nagy művész, a legnagyobb mértékben szerény volt. Egy pillanatig sem mérte össze magát még gondolatban sem a zeneművészet hőseivel. De művésze-te nem egy ráncot elsimított, soknak ellátta gond-ját, emelte bátorságát, mindenkit vigasztalt, vidámitott és boldogított." Ugyanezt tette fia, a keringőkirály is, aki műveiben a halhatatlan életörömöt és életkedvet nyújtja a késői nemzedékeknek is.

Wanthum Bruno és Fia cég

Gépgyár és vasöntőde, Timișoara

Str. Müller Gullenbrunn 12 (Moara mare). - Telefon: Központ 31-49; Öntőde 34-37

Pósiacsékk számla No. 80117. - Inreg. la Cam. de Comerț și Ind. Timișoara sub No. 68 din 24 VII. 1931

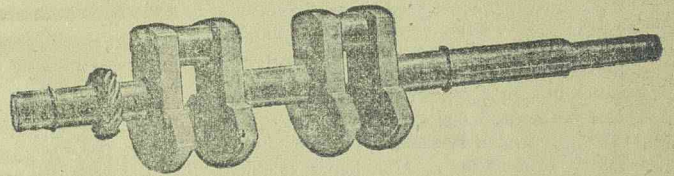

GYÁRTUNK és JAVITUNK:

Forgantyutengelyeket, festékhenger-zékeket, kalapác-os örlőket öt nagyságban, kompresszorokat, szíjtárcsákat és különböző más gépeket és alkatrészeket

ÖNTÜNK:

új alkatrészeket Dieselmotorok, gőzgépek és egyéb gépek részére.

TUDJA-E ÖN?

... hogy az európai ember átlagos magassága az utóbbi évtizedekben erősen megnövekedett és továbbra is növekedően van? Míg Hollandiában a 170 centiméteres magasabb arányszám 1800-ban csak 24,6 százalék volt, ez a szám 1926-ig 57-re, 1936-ig pedig 67-re emelkedett.

... hogy az iszapos altalaj miatt a holland tengerparti városokban cölöpökből álló alapzatra építik a házakat? Ezek a cölöpök néha tekintélyes hosszúságúak. Az amszterdami építkezéseknél általában 17 méteres cölöpök vannak használatban, de vannak helyek, ahol ezek a cölöpök a 27 métert is meghaladják. A háború okozta fahiány következtében újabban vasbetoncölöpöket alkalmaznak.

... hogy a háziállatok agya és agytekervényei vadon élő fajrokonaiéhoz képest visszafejlődést mutatnak? Az értelmesebb háziállatoknál, mint a kutyánál, ez a visszafejlődés azonban csak az érzékek agyközpontjaira szorítkozik, míg a magasabb lelki funkciók központjai gazdagabb tagozódásra tettek szert.

... hogy Nyugat-Afrika éghajlata a fehér ember számára az utolsó 30 év alatt rendkívül megjavult? Míg azelőtt Sierra Leone, az Aranypart, a Niger és Gambia folyók vidéke teljes joggal viselte a „fehér ember sirja” nevet, 1935-ben ezen a vidéken már csak két fehér ember halt meg trópusi betegségben.

... hogy a bőr színe és a különféle fertőzésekre való hajlamosság között szoros összefüggés áll fenn? A sötétbőrű fajok például a maláriával szemben sokkal nagyobb ellenállóerőt mutatnak fel, sőt igen valószínű, hogy a trópusi vidékek emberének fekete bőrszínét éppen a malária tenyésztette ki. Ezzel szemben Lenz berlini professzor szerint az észak-európai fehér faj öröszét a tuberkulózis-bacillusnak köszönheti kialakulását. A tuberkulózis bacillusnak ugyanis a fény halálos ellensége és ezért a több fényt átengedő, azaz a vékony fehér bőr a tuberkulózissal szemben nagyobb ellenállóerőt biztosít.

... hogy a svájci Keleti-Alpok barlangjaiban talált rajzok szerint a legutolsó jégkor embere, a legalább 17.000 évvel ezelőtt élt Magdalenien-kori ember gondosan kidolgozott medvebőr ruhát hordott. A bőr cserzésére az akkori Európa jellegzetes vadállatának, a barlangi medvének csont és agyvelőjét használták fel.

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Brătianu-tér 3.

Telefon: 28-10.

Felelős szerkesztő: Babuczay György.

Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön hához való kézbesítéssel együtt havonta 90.— lei, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre 1.000.— lei.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.— pengő félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő. Földön kívülről vásárlásnál hétköznap 26 mill., vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

A rádióhullámok befolyása az emeletre

A rádióhullámok alatt, a mérnökök kivételével, az emberek legnagyobb része még most is vajami túlközöslet ért és valóságos divat lett az időjárás szezonizációtól kezdve a növények növekedésig mindenütt a rádióhullámokat tenni felelőssé. Legutóbb az ifjuság évek óta tartó rendkívüli növekedését próbálták sokan az emberi testet át- és átjáró rádióhullámokkal magyarázni. Ezeket a balliadelrekkel szemben Haase professzor a „Münchener medizinische Wochenschrift” hasábjain nemrég a legelősebben szembeszállt.

Az ifjuság szokatlan növekedése az egész világon a huszas évektől datálódik ugyan, azaz attól az időtől, amikor a rádió éppen hódító útjára indult, azonban a világ összes rádióállomásainak együttes teljesítménye is tulgyenge ahhoz, hogy bármilyen hatást is gyakorolhasson. Egyébként az elektromos hullámok már a rádió feltalálása előtt sem voltak ismeretlenek. A villamos csengőberendezéstől kezdve minden villamos motor fejleszt elektromos hullámokat, nem is szólva a Föld különböző helyein naponta tomboló zivatarokról, amelyeknek számát legalább is több százra lehet tenni. Végül a kezdet kezdete óta ki volt téve az ember a kozmikus sugarak hatásának is. Ezek közül a méteres ömlapokon és százméteres vízszíntegen is könnyű szerezni áthatoló sugarak közül a kis terjedelmű sugár-számláló készülék is kimutat másodpercenként legalább egyet, a sokkal nagyobb térfogatú emberi testen tehát másodpercenként legalább öt-hat kozmikus sugár hatol át. Az elektromos hullámok és sugárzások ilyenformán korántsem lehetnek újabb keletű természeti jelenségek.

Ami pedig a kérdéses növekedési tendenciát illeti, a történelem folyamán már gyakrabban volt rá példa, de utána mindig visszafejlődési periódus következett. Itt tehát bizonyos rejtélyes ritmus üzi játkát, amelynek természettudományos magyarázata egyelőre a jövő feladata.

Olasz meghatalmazott miniszter Párisban. Rómából jelenti a Rador: Az olasz kormány elhatározta, hogy a német kormányhoz hasonlóan meghatalmazott minisztert küld Párisba. A tisztség betöltésével Gino Buti nagykövetet bízták meg. Az olasz kormány lépéséről tudatta a vichy kormányt.

Rasid el Kaylani volt iraki miniszterelnök Berlinben. Berlinből jelenti a Rador: Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter kihallgatáson fogadta Rasid el Kaylani volt iraki miniszterelnököt, aki a május hónapban Irák ellen intézett angol támadással szemben az ellenállást vezette. A két államférfi az arab világot érintő kérdéseket beszélte meg.

POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGETEKET az ország iránt, mint ahogyan a katonák a harctéren megteszik: Jegyezzetek visszatérési kölesont!

A Timisoara-józsefvárosi katolikus ifjuság karácsonyi előadása. A Timisoara-józsefvárosi római katolikus plébánia a katolikus ifjuság közreműködésével karácsony másodnapján nagyszabású karácsonyi előadást rendezett a fiúiskola kápolnatermében. Előadásra került „A szeretet hatalma” című, Krisztus születésének történetét tárgyaló darab, amely a nagy számban megjelent közönségre mély hatást gyakorolt. Bojhos Mihály káplán és hittanár hangulatos bevezető beszédet mondott. A rendezést Tóth Bedő Róbert végezte, aki egyúttal a főszerepet is szépen alakította. Kitérőnek voltak a darab szereplői: Rácz Ilus, Mihálovics Klári, Alladi Imre, Ruff József, Bali Pál, Kovács Ferenc, Durst János, Kovács István, Tóth Bedő János, ifi, Traunfellner Tivadar, Andris Oszkár, Váci Kálmán. A rendezés munkájában Szlahotka Ferenc és Peuker Richárd segítkezett, az utóbbi alkalmi költeményt is adott elő. Közreműködött egy józsefvárosi felfutár is. Traunfellner Tivadar karnagy kiváló vezetése mellett.

Adományok. Lapunk után Stébel K. és Domotzyk a dr. Kakuk csecsemőotthon számára egyenként ötezár lejt adományoztak. Stébel I. és P. F.-né a népközfősségi segélyalapról 500—500 lejt, D. A. pedig 100 lejt adományoztak. Nagy Károly szalaggyáros a dr. Kakuk csecsemőotthonhoz és népközi otthon gyermekeit mind megajándékozta szalagokkal és harisnyakötőkkel való cumizal Reichard kárpitos két metrét adott az otthonnak.

Timisoara, Merey-utca 6. — telefon: 34-77.

A hunedoaramegyei patronázs bizottság karácsonyi ünnepe a devai színházban folyt le, amelyen művész műsrot adtak elő. Azután a szegények segélyét osztották szét. Ennek keretében Dumitrescu Constantin eredes megyei prefektus beszédet mondott és bejelentette, hogy Hunedoara megyében a Téli Segély-mozgalom révén egymillió lejt készpénzt és egymillió lejt értékű természetbeni támogatást gyűjtöttek, amely összegből karácsony előtt tízezer gyermeket részesítettek segélyben. Végül a megyei prefektus szétosztotta szegény gyermekeknek az ajándékokat, amelyeknek értéke meghaladta a kétszáz ezer lejt.

Adomány szegény gyermekek számára. T. Piri és Ocsi lapunk kiadóhivatalában a szegény gyermekeknek ezer lejt adományozott.

Dr. Bodea Eugen fül-, gége-, orrspecialista újból rendel. Timosara I., Bulevardul Regele Ferdinand 1B. (Löffler-palota). Telefon 17-43. Rendel 12—1 és 3—6 óra között.

A vízbe ölte magát, Rusca Montana községben a malomnál kihúzták a Rusca-patakából Paunescu Nicolae ötven éves lakos holttestét. A szerencsétlen ember gyögyvithatalan betegségben szenvedett és ezért követte el az öngyilkosságot.

Megnyílt Devan a népkonyha. A megnyitó ünnepségen Duma Nicolae lelkes mondott beszédet, amelyben utalt a keresztényi könyörületre és a népkonyha fontosságára. Utána ebédet szolgáltak fel a szegényeknek. Az ebéd ára tíz lejt, de akik ezt sem tudják megfizetni, azok díjtalanul kapnak ebédet. Naponta száz szegény kap a népkonyhán meleg ételt.

Olasz nyelvoktatás a francia középiskolákban. A francia hivatalos lapban rendelet jelent meg, melynek értelmében a francia középiskolákban bevezetik az olasz nyelv nem kötelező (fakultatív) tanítását.

A Déli Hirlap irodalmi pályázata

amelynek határidejét december 31-ben állapítottuk meg, nagy érdeklődéssel találkozott. Számos pályázatot érkezett már be. Telefonon és írásban érkezett kérdézőkördések azonban azt mutatják, hogy egyes pályázatok még nem kézbesített a posta. Éppen azért arra való tekintettel, hogy a postai viszonyok ma lassabbak, elhatároztuk, hogy a január 10-ig beérkező pályamunkák szintén résztvesznek a Déli Hirlap pályázatában.

Nemzetközi egyesület a tuberkulózis ellen. A nemrég megtartott berlini nemzetközi tuberkulózis-ellenes értekezlet alkalmával nemzetközi egyesület alakult a tuberkulózis leküzdésére.

A demokráciák kudarcáról ír egy török lap. Istambulból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Kumhuryet” című török lap megállapítja, hogy a demokráciák az egyseges katonai vezetés kérdésében ép ugyancsak valottak, mint egyéb kérdésekben. A lap hangsúlyozta, hogy Anglia és az Egyesült Államok más kudarcokra is elkészülhetnek, melyeknek a háboru kimenetelét illetőleg döntő szerepe lesz. (Rador).

A német orvosi rend jövője. A müncheni orvosok közgyűlésén a német orvosok birodalmi vezetőjének helyettese, Blome dr. professzor nagyszabású beszéd keretében emlékezett meg a német orvosoknak a háboruban kifejtett működéséről és megállapította, hogy a német közegészségügyi helyzet eddig a háboru ellenére is változatlanul jó maradt. A német orvosi kar feladata magaslatán áll — folytatta Blome professzor — és így természetes, hogy a kormány — anélkül, hogy ezzel liberális értelemben vett rendi politikát akarna üzni — mindent megtesz a német orvosok hivatástudatának és hivatásszeretetének erősítésére. Az orvos ereje a szabad orvosi gyakorlatban gyökerezik és bármennyire fontosnak ismerte fel az állami betegségügyi biztositást, a kormány távolról sem gondol az orvosi rend szocializálására.

Társasgépkocsi szerencsétlenség kilenc halottal. Saint Louisból jelenti a Rador: A városi közúti társaság egyik társasgépkocsija kormánytörés következtében az egyik házba beleszaladt. A kocsit kigyulladt, kilenc személy összeégett, tizennyolcan súlyos égési sebeket szenvedtek.

Villamos — „csak állóhelyekkel!” Boroszlóban oly villamosjáratokat létesítettek, melyek kocsijaiban „csak állóhely” van. Az utazás kedvező fogadtatásra talált egyrészt olcsóbbá tette a villamoson való utazást, másrészt többen is férnek el a kocsikban.

„OGLINDA”

üveg feldolgozó üzem

Tükrök, csiszolt és matt mintásüvegek I-a kivételben

Arad, Strada Episcopiei 48 sz.

(volt Consistoriulul 42)

Telefon 14-17

Nagyöröszek egy örmegyei hazoan. Siatmaról jelenti, hogy Dobresu falu egyik házában az egészségügyi ellenőrzést végző hatosági közegek kigyó-fészket találtak, amelyben kilenc kigyó volt. A kigyók a ház egyik résen jutottak be a házba és a lakoszoba padlózata alatt tanyáztak. Ezenkívül, amikor az ágyat megnézték, amelyben egy négyéves fiúcska aludt, ott a takaró alatt még két kigyót találtak. A nem mérges fajtkából való kigyók a hideg elől huzódtak a házba.

Kilencven év előtt halt meg a kerékpár feltalálója. 1851 december 10-én, tehát kilencven évvel ezelőtt halt meg Karl Friedrich Drais, Sauerbrunn bárója, a kerékpár feltalálója. Egyéb találmányok mellett, mint például egy 25 billentyűs írógép, ő szerkesztette meg 1813-ban a mai kerékpár első ösét is. Ez a kerékpár lényegében már nem sokban különbözött a mai kerékpártól: két egyforma nagyságu falkerék állvánnyal összekötve, elől kormányserkezet, a hátsó kerék fölött nyereg. A taposóserkezet azonban még hiányzott és Drais báró, aki találmányát mindenütt maga mutatta be, sőt a katonaságnak is felajánlotta, „drezináját” lábbal lökte előre. A taposó szerkezetet ugyancsak Drais báró honfitársa, a schweinfurti Fischer találta fel 1850-ben és már a fát is acéllal helyettesítette. Ebben a tökéletesített formában Drais báró kezdetben nem sok figyelmet keltett találmánya mind nagyobb népszerűsége telt szert és Németországban ma már 17—18 millió kerékpár áll a közlekedés szolgálatában.

„URANIA” sláger-filmszínház ARAD TELEFON: 12-32

Előadások 3, 5, 7.15 és 9.30 órákor. 11.30-kor matiné.

MA HANS ALBERS-nek a legnagyobb német filmszínésznek, valamint 10.000 szereplőnek izgalmas kalandok és harcokban bővelkedő Dzsungel filmjét CARL PETER

Az őserdők vándora

— **A TÉLI SEGÉLY** támogatása: keresztény felebarátai kötelesség. Aki a téli segély nem és áldozatos munkáját adományával támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— **Aradi vasúti munkapénztári nyugdíjasok figyelmébe.** A vasúti munkapénztár nyugdíjasainak aradi egyesülete felszólítja a nyugdíjasokat, akik illetményüket az aradi vasúti állomás pénztárától kapják, hogy a jövő évi utazási szabadjegyek kérvényezése végett december végéig jelentkezzenek az egyesület irodájában (Bihorului-ut 11. szám alatt). Jelentkezhetnek a fenti csoportba tartozó azon nyugdíjasok is, akik nem tagjai az egyesületnek. Aki az egyesület segítségével szerzik be a januári nyugdíj felvételéhez szükséges életbenléti bizonyítványukat, mutassák be születési és házassági anyakönyvi kivonatukat is, mert ezek nélkül az életbenléti bizonyítvány nem állítható ki.

— **Adományok az arad-ségai Magyar Napközi Otthon számára.** Az arad-ségai Magyar Napközi Otthon részére utabban az alábbi pénzadományok folytak be: Csorházné (Arad) 600 lei, D. A. (Arad) 200 lei, dr. Prohászka L. gyűjtése 1100 lei, R. József (Arad) 410 lei, özv. K. P.-né (Arad) 100 lei, özvegy Horváth Vendelné (Arad) 150 lei, özvegy Bokorné (Arad) 100 lei.

— **Házasság.** Patay Zsófia és Gáli László december 24-én Kolozsvárott házasságot kötöttek.

— **Karácsonyi ünnepség az aradi szegényházban.** Az aradi Karitás és az Oastea Domnului egyesületek közös karácsonyi ünnepségén egy csoport öreg férfi és nő részesült ajándékokban. A két egyesület szegényei ezek. A szerda esti szeretetünnepségen Turic Caius ezredes, elnök és Korner Ernő minorita atya mondtak megható beszédet, vigaszt és reményt nyújtva az elárult öreg sziveknek, akik a beszédek után mély áhitattal énekeltek. Ezután a szeretetadományokat osztották szét közöttük Bartha J. hentesmester jóvoltából, különböző hentesárukat, továbbá friss kalácsot, teát, stb. Az ünnepséget Schmidt Ferenc titkár rendezte.

— **Bőröndlopás az aradi állomáson.** Prosteanu Lucia timisoarai uriaszony jelentést tett az aradi rendőrségen, hogy az aradi vasúti állomás váróterméből ismeretlen tettes ellopta ruhaneműkkel telt bőröndjét. A kár harmincezer lei.

— **Aradi nyomdatulajdonosok jelentkezése.** Az aradi rendőrség felszólította az összes aradi nyomdatulajdonosokat, hogy legkésőbb december 30-ig jelentkezzenek a rendőrség közigazgatásügyi hivatalában, hogy bizonyos utasításokat közöljenek velük.

— **Bérlőkocsik díjazása Aradon.** Az Arad városa által legutóbb kiosztott armegallapító rendelet a bérlőkocsik díjazását is szabályozza. A viteldíjak a következők: A város központjából a hegyaljai villamosvasút állomásáig, vagy az ujaradi hidig 25 lei, a vasúti állomásig 30, Ségáig (a textilgyárig) 35, a Nauman-malomig 45, Gájig 50, a Felső-, Alsó, vagy Zsidótemetőig félórás várakozással és vissza 60, a vasúti állomástól az ujaradi hidig 35, a vasúti állomástól a belvárosba a Saguna- és Cantacuzino-utcákon belül 30 lei. Óradíj a belváros területén 60, temetésre egy órára 60 lei. Éjszaka, vagyis este 9 és reggel 6 óra között a fenti díjak 25 százalékkal magasabbak. A bérlőkocsikok, ha megerőltetik őket és ezt bevezetik az erre a célra készített és a bérlőkocsitól kérhető megerőltetőkönyvecskébe, éjszaka is kötelesek közlekedni. Ugyanígy rendelhető bérlőkocsik is.

— **Halálozás.** Özvegy Wittauschek Lajosné született Denk Mária hatvan éves korában rövid szenvedés után Aradon elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután három órakor lesz az aradi Felsőtemető halottas házából. — Sz. Deutsch Margit tanárnő Aradon elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután tizenegy órakor megy végre a régi zsidótemető halottasházából. Az elhunytban Flaischar Mária édesanyját Dezsényi Alfréd dr. nővérét özv. szolja.

— **Az arad-ségai Magyar Napközi Otthon munkássága.** Beszámoltunk arról a megható és bensőséges ünnepségről, amely karácsony előtt az arad-ségai Magyar Napközi Otthonban zajlott le, amikor 155 szegény magyar gyermeknek ajándékokat osztottak ki. Ebből az alkalmából nyilvánosságra került az Otthon eddigi működésének eredménye is, amely szerint 1940 október 21 óta, amikor az intézmény megnyílt, 1940 december 31-ig 1371 gyermek 5113-szor étkezett az Otthonban, 1941 január 1-től 1941 december 1-ig pedig 7799 gyermek és 5208 felnőtt étkezett díjtalanul az arad-ségai Szociális Misszió, illetve az aradi magyar népközösség jóvoltából. Ezenkívül nagymennyiségű ruhaneműt, kőbélit és játékszereket osztottak ki az Otthon apró lakói között.

— **Aradi kocsi-, ló- és kerékpártulajdonosok figyelmébe.** Az aradi Mihai Viteazu-téren működő sorozóbizottság közli az aradi kocsi-, ló- és kerékpártulajdonosokkal, akik eddig még nem jelentkeztek a bizottság előtt, hogy utolsó határidőként december 29-én jelentkezzenek.

— **Aradi szegények Szilvesztere.** Kedves szokást honosított meg Aradon a Szociális Misszió: minden év Szilveszterén 100-150 nincstelen családot vendéggel meg immár tíz esztendeje. Töltött káposztával és süteménnyel. A megvendégeléshez szükséges ételeket már elkészítve küldik a jó szívek az egyesületnek. Az egyesület kéri a jószívű embereket, hogy a hideg töltött káposztát, az innepi tésztamaradékot és kenyeret, barna kávé és zsemlyét Szilveszter napján reggel felkötve és tíz óra között küldjék el a római katolikus plébániára, ahol azt a misszió munkatársai köszönettel átvesszik. A szegények évzáró ünnepélye tíz órakor kezdődik.

— **Aradon fogták el a Sibuból 120 000 leiel eltitált kereskedőt.** A sibui rendőrség telefonbeszérése alapján az aradi rendőrség őrizetbe vette Nagel Vilmos sibui lakost, akit Schanira néven is ismernek, mert Sibuból 120 000 leiel eltitált és Aradia utazott. Aradról a rendőrség átkísérte Sibuba.

Tekesport

A „BRONZEMBER”-MÉRKŐZÉSEK MÁSODIK FORDULÓJA

A Fortuna által alapított „Bronzember” vándordíj mérkőzések második fordulója ma, vasárnap, december 28-án kerül lebonyolításra Aradon, a következő párosításban és időpontban:

Rapid—Fortuna 10 óra, bíró: Veszely.
Transzilvania—Gutenberg 11 óra, bíró: Kiss F.
Crisana—az I. mérkőzés győztese, 12 óra, bíró: Peja.

Macelari—Metalurgist 3 óra, bíró: Nedici.
Infratirea—Prietenii 4 óra, bíró: Gligorescu St.
A II. mérkőzés győztese—a IV. mérkőzés vesztese 5 óra, bíró: Curila.

Tricolor—a IV. mérkőzés győztese 6 óra, bíró: Grosz.

A rendező egyesület pontos megjelenést kér, annál is inkább, mert a késedelmeskedő csapatot a szabályok értelmében vesztesnek fogja nyilvánítani.

Nyolcra növekedett a timisoarai tekézőegyesületek száma, ugyanis a közelmúltban a már régebben működő öt egyesület: az Electrica, Victoria, CFR, Rapid és Banateana mellé csatlakozott három újonnan alakult egyesület, a Prietenii, Ilsa és Macelari is. Ez új lendületet ad majd a timisoarai tekézősportnak.

A timisoarai körzet egyéni bajnoki küzdelmei befejezést nyertek, melyben a legjobb eredményt Cocos (CFR) érte el 143 fával, 2. Spahol (CFR) 136 fa, 3. Kátai (Prietenii) 135 fa. Így tehát az Aradon lejátérandó döntőben az aradi Kiss (Prietenii) Parsang (Metal) és Cocos (CFR) indulnak, miután mindhárman 143 fát értek el.

— **Marószodaoldatot ivott és meghalt egy két éves kisleány.** Banea Margit aradi két éves kisleány tegnap délután szülői felügyelet nélkül maradt a lakásban, kezébe került egy pohár marószodaoldat és a mérget megitta. Mikor a szerencsétlenséget észrevették, a kisleányon már nem lehetett segíteni és a gyermekórházban meghalt.

VASÁRNAP, DECEMBER 28

Bucuresti: 7.55 Hírek, hanglemezek. 9.30 Isten-
tiszteltet közvetítése, 11 A filharmónikusok hangver-
senye. Közben 12.10 Hírek. 13.10 Hanglemezek. 13.50
Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hangle-
mezek. 14.30 Sebesültek órája. 15.40 Katonaóra.
16.40 Munkásműsor. 17.20 Gyermekdelután. 18 Elő-
adás. 18.20 Szindarab. 19.50 Német nyelvű hírek. 20
Rádióhíradó, sport. 20.30 Hanglemezek. 21 Kará-
csónyi hangverseny. 22.05 Hírek. 22.20 A karácsonyi
hangverseny folytatása. 23 Hanglemezek.

Budapest I: 8 Hanglemezek. 8.45 Hírek. 10 Re-
formátus istentisztelet a Pozsonyi-uti templomból.
Ígét hirdet Ravasz László püspök. 11 Egyházi ének és
szentbeszéd a Jézus szíve templomból. Mise után
szentbeszédet mond Varga László. 12.15 Ifjúsági fél-
óra. 12.45 Zenekari hangverseny. 13 Pap Jenő rádió-
krónikája. 13.45 Hírek. 14 Hanglemezek. 15 Mező-
gazdasági előadás. 15.40 Magyar nóták cigányzene
kísérettel. 16 Egészségügyi tanácsok. 16.40 Beszélge-
tés a statisztikáról. 17 Hírek. 17.20 Hangképek az el-
múlt hat hónap eseményeiről. 18.20 Táncezen. 19 Hi-
rek. 19.20 Nagykovácsy Ilona magyar költők meze-
nyitett verseiből ad elő zenekísérettel. 19.40 Régi
tánccok. 20.40 Előadás a rendőrhősökről és mártirok-
ról. 20.50 Indulók. 21.20 Sporteredmények. 21.25
Részlet Strauss Richárd Salome című operájából.
21.40 Hírek. 22.10 Szórakoztató zene. 23 Idegennyel-
vű hírek. 23.25 Magyar dalok cigányzenekísérettel.
24 Hírek.

HÉTFŐ, DECEMBER 29.

Bucuresti: 6.55 Hírek, hanglemezek, 12 Mando-
linzenekar hangversenye. 12.30 Hírek, 12.50 Kato-
naóra, 13.50 Német nyelvű hírek, 14 Rádióhíradó,
14.20 Hanglemezek, 14.30 Sebesültek órája, 18 Hi-
rek, 18.05 Hangverseny, 19.15 Kamarazene, 19.50
Német nyelvű hírek, 20 Rádióhíradó, sport, 20.15
Nők negyedórája, 20.30 Hanglemezek, 20.40 Elő-
adás, 21 Hangverseny, 22 Hírek, 22.20 Zongora-
hangverseny, 23 Hanglemezek.

Budapest I: 6.40 Torna, 7 Hírek, utána hangle-
mezek, 10 Hírek, 10.15 Szórakoztató zene. 11.20
Hanglemezek, 11.40 Petőfi Sándor szülőrdjének
földrajzi érdekességei. 12.10 Cigányzene, 12.40 Hírek
13.20 Vörös Kereszt rádiószolgálat, 13.45 Zenekari
hangverseny. 14.30 Hírek, 15.20 Hanglemezek, 16.20
Előadás a kritikus hivatásról. 17.15 Hanglemezek,
17.30 Sinkó Margit magyar nótákat énekel zeneki-
sérettel. 17.45 Előadás Mannerheim tábornagyról.
18.10 Táncezen, 18.45 Elbeszélés, 19 Hírek, 19.20
Hanglemezek. 19.40 Erdély fővárosának közegészsé-
gügyi szolgálatáról helyszíni közvetítés. 20.10 Az
opera zenekarának hangversenye. Müller Mária éne-
kel. 21.40 Hírek 22.10 Előadás. 23.25 Japán hangver-
seny. 24 Hírek, utána a Vörös Kereszt rádiószolga-
lata.

Ügyeletes gyógyszertárak

Vasárnap, december 28-án Aradon a következő
gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Kár-
páti (a villamos állomással szemben), Földes (Emin-
nescu utca) és Rozsnyai (Avram Iancu tér).

Hétfőn, december 29-én Aradon a következők az
ügyeletes gyógyszertárak: Danciu (a nagykórházzal
szemben), Vojtek (Regina Maria ut és Moise Ni-
coara utca sarok), Berger (Saguna ut és General
Coanda utca sarok) és Bernáth (vasúti állomással
szemben).

Vasárnap és hétfőn a mozik műsora Aradon a
következő: Corso: Hiv a haza (német film). Forum:
A hold asszonya (német film). Uránia: Carl Péter, az
üserdők vándora.

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64

Előadások: 11:30, 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

Ezen és ezen nézték meg eddig a filmgyártásnak ezt a leghatalmasabb alko-
tását, mindenki a legnagyobb elismeréssel és dicsőréttel nyilatkozott a film-
ről, alkalmat akarunk adni, hogy egész Arad megnézze a filmet, azért még
négy napra prolongáltuk a filmet és pedig ma, vasárnap, hétfő, kedd és szerdára.

H I V A H A Z A

A főszerepben: **Paul Hartmann, Carl Radatz, Fritz
Kampers, Marika von Dittmar, Karsta Löck**
Legujabb híradók

Az iskolaszövetkezetek feladatai

A társadalmi életnek szemünk láttára világszerte végbemenő átalakulása a közösség jegyében történik, a közösség érdekének szolgálatát követve. Hátterbe szorítva az egyéni érdek szűkebbi érvényesítését. Az emberek együttműködésének ezen forradalmi átalakítása minden intézményre kiterjed, az életpraxiák, foglalkozások mindenikét megreformálja, át szervezi formában és szellemében egyaránt. Így természetes, hogy a kereskedelem sem „virágozhatik” az éni és éni hagyni berajis elvének annyi visszajelést, csajást, furlangot eltakaró köpenyge alatt.

Az államok új rendjében a kereskedelem sem lehet az egyéni érdek, az egyéni meggazdagodás és a vevők mihióit károsító kizsákmányolás szabad grázdálkodásra átengedett mezeje, hanem elsősorban a kls termelők érdekeinek becsületes ojtalmazója. Új gondolat és új faladat: olyan kereskedő nemzedék felnevelése, amely a termelők és vevők érdekét önzetlenül és kötelességszerűen, hivatából szolgálja s emellett a kereskedelem minden érnját bínját ismerje, s a lehetőségig képzett kereskedő legyen. Ehhez az új elgondoláshoz a közönséget is hozzá kell nevelni, hogy senki ne lásson az új rend szellemében dolgozó kereskedőben olyan személyt, aki csak a saját érdekében dolgozik.

Világos, hogy a kereskedelemnek az imént emondottak szellemében való átszervezése csak a szövetkezetek formájában történhetik. A szövetke-

zetek fogják vállalni a kereskedelem feladatainak legnagyobb részét, s úgy a vásárló közönség, mint a termelők a szövetkezetek keretében fogják keresni érdekeik megnyugtató szolgálatát. Ez azt jelenti, hogy mindenkinek részvételre kell szövetkezetet nevelésben, a teendő vezető rétegnek ép úgy, mint a nép fiainak. A szövetkezetekről való tudnivalók minden fajta iskolában szerepelni fognak a tanítás anyagában s ami még fontosabb, még természetesebb, minden iskolában meg kell alakulnia az iskolaszövetkezetnek, ahol a gyakorlat révén minden tanulóknak a vérebe megy a szövetkezeti eszme, a szövetkezeti életforma. Az iskolaszövetkezetekre olyan fontos feladatokat várnak, hogy megszervezőik a békekorszak eljövétélével minden államban a legelső és legfontosabb feladatok közé fog tartozni, ameiyet a legkiválóbb, arra leghivatottabb tényezőik fognak megoldani.

A jövő nemzedékek szemében érdemszerző munkát végeznek tehát azok a tanítók, azok a tanárok, akik e nehéz időben is vállalják az uttörés nehez, sokszor hátátjának látszó munkáját s az iskolaszövetkezetek megalkotásával, vezetésével előkészítik fiaink számára a nyugalmasabb, keresményibb jövőt.

BUJAKI DOMOKOS,
a Majláth főgimnázium igazgatója.

Az E. M. G. E. közleménye

Háziállataink takarmányozása

irta: BIRÓ PÁL, Emge. felügyelő

Tisztelt Gazdatársaim! Amidőn egy zakatoló gép kerül szemünk elé, önkéntelenül is reá vetjük tekintetünket, nézzük, esodáljuk annak működésén lévő alkatrészeit és a végén az a gondolat villan at agyunkban, vajjon mi is mozgalja azt az ördögös masinát?

Tisztelt Gazdatársaim! Sokat ne esodálkozzunk azokon a zakatoló gépeken, mert azoknál tökéletesebb gépek élnek a mi környezetünkben, háziállataink alakjában. Hogy egy háziállat tökéletesebb masina, mint akármelyik drága gép, mi sem igazolhatja jobban, mint az, hogy pl. egy tehén-szervezete a néki szükséges tápanyagokat a felvert nyers eleségből, mint egy gyárüzem, képes azt elemekre bontani és a szervezet különböző részének elosztani. Ha az állat a saját létfenntartásának szükséges tápanyagon felül takarmányoztatuk, az aszerint fog gyarapodni, erőt kifejteni, ahogy és amilyen célt akar a gazda vele elérni.

ESSZERŰ TAKARMÁNYOZÁST!

Ezek után talán úgy is kifejezhetnénk magunkat, hogy egy gép mesterségesen összeállított állat. Az állat pedig egy tökéletesen összeállított, természetes gép. De amíg a mesterséges géppálatnak külön kell beadni a már előre elkészített fűtő- és kenőanyagokat, addig a természetes gép, pl. a tehén, úgy a fűtő, mint a kenőanyagokat nyersen egy halmazban kapja, amelyből szervezete kiválasztja az összehalmozott elemeket, azokat elosztja oda, ahol a szervezetnek arra szüksége van.

Hogy ezek a mi természetes gépjéink jól működjenek, a gazdának tudnia kell azt, hogy, hogy is kell azokat helyesen táplálni, hogy működésükben akadály ne álljon elő. Ezt a helyes elosztást nevezük takarmányozásnak, amely megoszlik: létfenntartó, termelő, pazarló és inségtakarmányozásra.

Létfenn tartó takarmányozás alatt értjük azt, amidőn egy növendék állatnál testgyarapodásra, egy vemhes állatnál magzatfejlesztésre, egy fejős vagy szoptatóstól felülről tejtermelésre, egy igás állatnál pedig erőtermelésre takarmányoz a gazda.

Pazarló takarmányozásnak nevezük azt, amikor egy bizonyos célra kijelölt állatunkkal a cél melőbbi elérése miatt oly nagy mennyiségű takarmányt akarunk naponta feletetni, amit az állat szervezete képtelen felvenni, azt a jászójában csak elpocsékolja és a helytelen adagolással az állat emésztő szervében zavart okozunk.

Inség-akarmányozás az, amelyben állatunk nem kapja meg a súlyának megfelelő mennyiségű eleséget, azt a szervezetében tartalékolni tápanyagból kénytelen pótolni, ami az állat fokozatos leromlására vezet.

A napi takarmányadag és minőség meghatározásánál mindig az állattartással kitűzött célunkat és az állat testületét kell irányadóul venni.

Hogy a gazdaságunkban tartandó haszonállatok számát szilastakarmány és abrak-készletünk helyes arányához képest meghatározhassuk, szükséges egy pontos egységű számot megállapítani. Ezt kifejezhetjük egy pontosan megállapított 400 kg súlyú állattal, melyet számos állatnak nevezünk.

Ezen egységes számhoz arányosítjuk a többi eltérő kora, nemű és fajta állatokat is. Pl. 2 darab 2 éves aluli szarvasmarha vagy 16, egyenlő 1 darab számos-állattal és ugyancsak 10 darab juhott, vagy 8 darab kijáró süldőt számítunk egy számos-állatnak.

MÉRŐKÉL ÉS KÖRULTEKINTÉSEL...

Ha tisztában van a gazda azzal, hogy mennyi a takarmánykészlete, tudja azt is, hogy hány számos-

GAZDANAPTÁR

Január

1. A gazda otthonában. Gazdasági számadás — tartárának elkészítése és az EMGE tagdíjának 1942. évre történő befizetése. Gazdasági szakkönyvek olvasása.
2. Szántóföldi teendők. Lehetőség esetén az őszi mély szántás folytatása. Fagyos időben trágyakihordás s a kihordott trágyának szarvasba rakása. Gyenge vetéseknek jó éreit istállótrágyával történő felültrágyázása.
3. Réten és legelőn. Az előző hónapban meghasogott — illetve megboronált és fűvel benőtt területeknek trágyalével való öntözése — meszezése és a nehezen oldódó műtrágyák (mész, nitrogén-, tomászalak-hamu) készítése.
4. Állatenyésztés. A korai bányázás és malacozásnál, az anyállatok bőséges takarmányozása. Ha serkentek a fiatal ryaldoassák, vagy a földet eszik, eleségekhez takarmányszet adagoljunk. A fejlődő állatoknak pedig foszforsavas takarmányszet adjunk.
5. Kertben. Kerti szerszámok előkészítése és rendbehozatala. A kerti magvak beszerzése. A fák hernyózásának és tuztegetásának folytatása. A ribizli és egresbokrok megnyesése és trágyázása.
6. Szőlő, bor. A föld előkészítése a tavaszi ültetéshez. A hiányok pótlására 80x80 cm-es gödrök megásása. Deris szép napon az új bor lefejtése, ha még nem végeztük volna el.
7. A gazdaságban. Gazdasági természetű vitagyűlések megrendezése, a helyi hatóságok engedélye alapján.
8. Vadászat. A prémes állatok bőrét ne vágjuk el a has alatt, hanem jól kifeszítve, egészben huzzuk fel egy deszkára. A hasznos malharak megvédése.

állatnak felel meg az állatállománya, valamint azt is, hogy mennyi tápanyagot igényel naponta egy számos-állat, nem sok gondot fog adni az, hogy hány állatot tartson, hogy a megkívánt takarmányozási szabályokat betartthassa.

Az állat létfenntartásához szükséges takarmányok vegyi összetétele: víz és száraz anyag.

A száraz anyag feloszlik: szerves és szervetlen anyagokra. A szerves anyagok feloszlanak: nitrogén tartalmú és nitrogén-mentes anyagokra.

Nitrogén tartalmú anyagokban vannak a fehérjék és az amidok, melyek a létfenntartásnál nélkülözhetetlenek.

Nitrogén-mentes anyagokban vannak a szénhidrátok, zsírok és a nyersrostok. A felsorolt tápanyagok kisebb-nagyobb mennyiségben jelen vannak az állatainknál naponta feletett takarmányokban, de nagyon fontos a gazdának tudnia azt, hogy egy egy bizonyos célra tartott háziállatnak milyen összetételű takarmányozásra van szüksége, hogy azzal kitűzött céltunkat elérhessük.

Helytelenül, nagyon sok gazda istállójában a növendék állatok egy kosztán vannak az öreg, kifejlett állatokkal, holott annak a növendék állatnak a szervezete egészen más összetételű takarmányt kívánna meg, mert a növendék állatok fejlődő izomzata és csontképződése fehérjében és mészben gazdag takarmányokat igényel. Viszont a vemhes, szoptatóst és fejős igavonó állataink szervezete megkívánja azt, hogy szénhidrátokban gazdag takarmányt is etessen velük a gazda.

TANÁCSOK

Amint már előbb szó volt arról, hogy fejlődésben lévő növendék állatainkat fehérjében és mészben gazdag takarmánnyal kell etetni, hogy azok esont- és izomképződésükhöz meglegyen a megkívánt tápanyag, itt is szigorú szabály az, hogy a gazda a már kifejlesztett, házásra fogott állatokat szénhidrátban (keményítő és eukor) gazdag takarmánnyal fogja etetni.

De ugyanilyen tápértékű takarmányozás mellett tartott igás állataink is megkívánják azt, hogy az izom erősítéséhez fehérjét is kapjon a szervezet. Házásra fogott egy éven aluli sertéseket sem tanácsos mindjárt szénhidrátban gazdag takarmányozásra fogni, mert az ilyen ki nem fejlődött állatok izmai és csontozatai nem elég erősek ehhoz, hogy a lerakódó zsír- és hústümeget elbírják, az ilyen fiatalon befogott sertések eleségét is úgy kell összeállítani, hogy a hizlalás első időszakában árpa, borsó, búkköny, dara és buza-korpából legyen az eleség összeállítva, az állat testsúly arányában, amelybe minden másodnapon takarmányszet is adagolendő. Az így összeállított eleség mellett a fiatal állatok nem fognak lesántulni.

A legtöbb malahetőség a koca helytelen takarmányozásának a következménye, mert az anyállatot vemhességi időszakában nem úgy takarmányozta a gazda, ahogy azt kellett volna. A helyesen tartott hasas koca malaca nem lesz reszketős (sok gazda szerint „nyavalya-törős”) s nem fog szenvedni hasmenésben, ha a kocának vemhességi időszakában fehérjében és mészben gazdag takarmányt adagolunk.

Helytelen takarmányozás rovására irandó az is, ha a tehén leelless után nem adja meg azt a tejmennyiséget, amit az előző leellessé után adott. Ilyenkor azt szokta mondani a gazdasszony, hogy megrontották... vagy elvittek a tehén tejét.

A valóság a következő: az állat a vemhesség időszakában (az utolsó hónapokban) nem kapta meg azt a kellő mennyiségű és összetételű takarmányt, amely elég lett volna ahhoz, hogy a magzatot is nevelje és közben a tejtermelő szervek is előkészülhettek volna. Az ilyen helytelenül takarmányozott vemhes tehének, ha lefialás után meg is adják a szükséges abrakmennyiséget, csak igen későre, vagy legtovább esetben abban a fejesi időszakában az rendes kerékvágásba hozni már nem lehet tehát a tehent vemhességi utolsó időszakában úgy kell kezelni, hogy az 65—70 napot szárazon álljon, vagyis ne fejlődjön, amire már jóelőre el kell készíteni az állatot a fejés és takarmányozás fokozatos előkkelésével, mely után ha az állat elapasztott, újra fokozatosan fel kell emelni abrak-takarmányát arra a mennyiségre, amit fias és fejős korban kapni szokott.

(Újévt számunkban folytatjuk.)

Szaló Béni

szécs szőrmekészítő és szőrmefestő cég.

BRASOV, REG. CAROL-U. 28

Elvállal minden e szakmába tartozó munkát a legelőkeltebbi kivitelben és a lehetőségekhez mért szolid árak mellett

Apróhirdetések

Alkalmazás

Ruhatárba ügyes nő felvétetik. Arad, Dacia Kávéház ruhatár, délután. (4630)

Bejárónó kerestetik, Arad, Str. Goldis 11, apart. 10. (4634)

Ügyes manikűrös és pedikűrös nő kerestetik. Arad, Str. A. Gavra 1. (4642)

Perfekt szobaleány jó bizonyítvánnyal, magas fizetéssel felvétetik, Arad, Blv. Elisabeta 18. (4637)

Pallurozó nő felveszek, Arad, Str. General Coanda 49. (4639)

Bejárónót felveszek azonnalra, jó fizetéssel. Merkovics, Timisoara IV., Strada Fröbl 46. szám. (3077)

Motorkeréket keresünk azonnali belépésre. Moara Knöbl, Tormac. (3285)

Fogtechnikust, tökéletes munkást, keresek. Dr. Lang, fogorvos, Deva, Piața Mihail 10. (3286)

Háziszerzőny támaszra keresek 50 even alatti megbízható egészséges, komoly nő, aki egy vidéki háztartás munkáinak minden ágában önállóan járhat. Némethi Pál vezérőrnagy. Érdeklődni levélben: Dr. Schmidt, Abrud. Jud. Alba. (3283)

Fémorvást keresek azonnali belépésre, lehet német származású. Cim: „MANCI” vámmalom, Pancota. (4593)

Asztalösszeállításra fehér munkára keresek. Arad, Str. Dimitrie Raicu 7. szám. (4647)

Mindenes kerestetik. Jelentkezni a délutáni órákban. Waidmann, Timisoara, Str. Cezar 1. (A Diaconovici Logával szemben). (3088)

Intelligens gyerekkisasszony két fiúhoz (6-8 éves) kerestetik. Könnyebb házimunkát is el kell vállalni. Timisoara III. Str. Treb. Laurean 3. szám, ajtó 2. Délután 2-4 óra között. (3090)

Allást keres

Ügyes nyelvést, mérlegkészítést jutányosan vállal sok gyakorlattal bíró könyvelő. Címek kértnek „Mérlegképes” jellegre a timisoarai kiadóban leadni. (3087)

Ha takaréktűzhelye nem süt, vagy sok tüzevalót fogyaszt, úgy szakszérien kitapasztom. Levelezőlaphívásra házhoz jövök. Gál, Timisoara III., Strada Porumbescu 19. Ugyanott egy rádió eladó. 10-11 óráig. (3086)

Oktatás

Korrepetálást, német, francia és angol lecke ad érettségizett fiatal, gyakorlott ember. Ajánlatokat kérek Timisoara III., Str. Iosif Gál 4. szám, I. emelet, 4. ajtószám. (3079)

Lakás

Egyesülni idősebb ur keres egy székeny, féregmentes, tiszta butorozott szobát 1-jére, vagy 15-ére „Nyugdíjas” jellegre Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8 alá. (4637)

Különbéjárati butorozott szoba egy személy részére kiadó. Cim Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (4629)

Butorozott szoba kiadó, a várba vezető Bucur-utca 15. szám alatt, földszint balra, 7. apart. Érdeklődni fél 12 óráig és délután 14-16 óra között. (4648)

Urino keres butorozott tiszta szobát, lehetőleg ellátással, azonnalra. Címeket „Kellemes otthon” jellege alatt a timisoarai kiadóba kérek. (3089)

Fájdalomtól megtört szívvel tudatom, hogy hön szeretett egyetlen fiam és reménységem

Báró Ungern-Sternberg Gyula

19 éves korában a keleti harctéren Moszkva előtt 1941 okt. 16-án hősi halált halt.

Az engesztelő szentmise áldozatot 1942. évi január 9-én d. e. 9 órákor mutatjuk be az Egek Urának a gyárvárosi plébániatemplomban.

Öz. Báró Ungern-Sternberg Pálné.

Adás-vétel

A tempo bizonyonyi uzlet Arad (Fischer Eliza-palota) ajani: keleti és belföldi szőnyegeket, iróasztalokat, varró- és rógépeket, hálószoa-, ebédo. és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliza-palota). Telefon: 19-75. (4250)

Fehér fenyő-íróasztal 2000 leiert eladó. Megtekinthető Arad, Rudolf Mosse hirdetőirodában. (6011)

700 kgr. virágméz eladó 190 lei kgr. ként. Dégi Mihály, Tormac. (3284)

4 plus 1 lámpás márkás super rádió eladó. Megtekinthető: Arad, Str. Nicu Filipescu 13. (4610)

Fehér damasztabrosz, 12 személyes, nagy szalvétákkal, prima minőségű, alig használt, eladó. Cim a timisoarai kiadóban. (7040)

150 katasztrális hold birtokomat Lugoj mellett (több évre is) bérbeadom. Dr. Moujalledt, Arad, Str. Mocioni 3. (2565)

Narancshajat ne dobjon el, Bader-eukrásműhely minden mennyiségben napi áron átveszi. Timisoara IV., Strada Bratianu 23 (a Corso-mozi udvarában). (3059)

Ebédliók, hálósobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Kütt 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3239)

Traktorokat, cséplőgarnitúrákat, motorokat és malmi gépeket megvételre keresek. Friedrich, Timisoara II., Str. C. G. G. Nicu 8. (3010)

Veszek régi cséplőszekrényeket, kazánokat, elevatort, traktorokat. Zsukan Rudolf, rad, Str. Bogdan Duca 21. (4631)

Eladó kétszer 2 drb. Fotel és festmények. Elajándékozom fiatal him puli kutyámat feltétlen átalbarátnak. Cim Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (4632)

Bőrfotel kettő, antik marhabőrből eladó. Arad, Nicu Stejarel 17/a. (4644)

Szürke csikos nadrágot (zsakethez) megvételre keresek. Cim az aradi kiadóhivatalban. (4628)

Női basarabiáláb ujbunda muffal, olcsón eladó. Arad, Str. Romul Vellciu 3/a. (4626)

Eladó kettő drb. fénynyomópad, három drb. furógép, egy drb. Flora permetező. Cim Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8. (4645)

Keresünk megvételre két méternél hosszabb munkaasztalokat, ugyanott épa és káposzta hulladék olcsón eladó. Arad, Hortus konzerv-gyár Gradište, Iancu Jianu 1-5. (4638)

Eladó elsőrendű új, nem használt háló. Megtekinthető mindennap Timisoara IV., Str. Camelliei 30. (3075)

Eladó két asztal, szalmazsák, asztalka, konyhaszék, állvány, vedrek, vasüst. Timisoara I., Str. Lenau 22. (3085)

Ezüstróka kabát, csipőig érő, kifogástalan állapotban és egy darab ezüstróka (mindkettő igen jutányos árban) eladó. Alkalmi vétel. Ragályi szücs, Timisoara II., Piata Traian 8. I. emelet. (3041)

Fogászati-szek, olajpumpas, Ash, kifogástalan állapotban, eladó. — Cim a timisoarai kiadóban. (3068)

Szép olivzöld argamanszőnyeg, 4x5, eladó. Arad, Str. Baritiu 7. szám. Délelőtt 11-1 és délután 4-6 óraig. (4570)

Oradean 220 ezer leies értékű nazat elcserelnék vagy eladnam. Cim: Bertea, Arad, Str. Rusu Sirianu 5. (4585)

Egy hosszú vasutas posztbunda báránybéllel eladó. Arad, Calea Saguna 152. szám. (4649)

Asztalösszeállítások, furnérpresek, gyalupadok, egy 40-60 cm. esztergapad és egy kefefagyártógép, kombinált, eladó. Székely, Arad, Str. Cetatii 9. szám. (4650)

Koresolya és sifressz, valamint siba-kancs, 37-es női, eladó. Arad, Strada Marasesti 32/a. (4646)

Földbirtok, 275 katasztrális hold. Aradtól 45 kilométerre, belsőszéggel, kúriával eladó. Címeket „Földbirtok” jellegre Rudolf Mossehoz Arad, Strada Eminescu 8. (4652)

Villa Magyarországon, Maroshévízen, Borszék előállomásán, eladó. 10 szobából áll, berendezéssel, gyönyörű stílusban, 1938-ban épült. Valean, Timisoara IV., Str. Fröbl 45. Apart. 48. (3084)

39-es cipő megvételre kerestetik. Ajánlatokat 21-35. telefonszám alá. (3030)

Szilveszterre elsőrendű teasüteményt, desszertet, tortát házhoz szállít Bader-eukrásműhely, Timisoara IV., Strada Bratianu 23. (A Corso-mozi udvarában) (3058)

Fekete rövid szőrű perzsabunda, sapka és muff igen olcsón eladó. Pungáné, Timisoara II., Piata Sarmisegetuza 6. sz. (3060)

Fényképezőgépet, 3x4, jó áron vesz A. Z. Arad, Bulev. Regina Maria 8. sz. II. emelet, 3. (3082)

Számológép, keveset használt, eladó. Mikló, Arad, Str. 29 Decembrie 7. sz. (3089)

**HÁZAK
FÖLDEK
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK**

minden árfokozatban
HATSZEK ÜGYNÖKSÉG

Arad, ut. aradi 17 volt 46
telefon 16-95

Kombinált szobabutor megvételre keresünk, Arad, Str. Gr. Alexandrescu 26, apart. 6. (4640)

**Veszünk
E adunk
Cserélünk
Házakat
Földet
Szülő et
bel- és külföldön**
Agentia Generala de Comerț,
Arad, Str. Horia 2. Telefon 25-61

Új télikabát eladó. Timisoara IV., Str. T. Vladimirescu 22. Földsz. 1. (3069)

Register National Cassa eladó. Cim Rudolf Mosse, Arad. (4643)

Különbéle

Rentábilis vállalatba betársulna két cíakkal bíró, fiatal mérnök, lehet kisebb vállalat mellett. Érdeklődni lehet délelőtt, telefon 27-75 sz. alatt, vagy délután Timisoara II., Str. Moise Nicoara 8. szám, balra. (3078)

Moiyrágást, égést, szakadást, minden anyagon művésziesen műstoppolók. Olcsó árak. Arad, Numa Pompiliu 31. (4641)

Értesítés. Értesítem a vevőközönséget, hogy a volt Holländer-féle tüzfűzletet átvetttem és raktáron tartok tüzfűzlet, köszönet és az összes építkezési anyagokat. Biztosítom a rendes és pontos kiszolgálást. Indriesiu Traian, Timisoara IV., Str. Bratianu 33. Telefon: 23-87. (3076)

Mesterkönyvvel rendelkező varró társat keres. Értekezni ünnep- és vasárnap 11-1-ig, hétköznap fél 6-tól 7-ig. Timisoara I., Str. Oituz 5, ajtó 6. szám. (3062)

Paplanokat készít, használtakat is újjá dolgozza már 250 leiert is. Glieck, Arad, Str. Baritiu 8. Avram Iancu-tér mellett. (4021)

Poloskairtást, parkettasúrolást garancia mellett vállal: Lovas, Arad, Bulevardul Regina Maria 18. szám. Házmesternél. (4020)

Ajándéktárgyak, porcellán- és üvegárukban; jénai tüzzálcédények kaphatók

**L. Schmidt
sz. Schuster-ről**
Timisoara I., Str. Lonovics 3. szám.
Telefon: 22-46.

Rentábilis vállalatba betársulna két keresztény nő, cca. 300.000 lei befektetéssel. Aktív közreműködéssel. „Megélhetés” jellegre Rudolf Mossehoz Arad, Str. Eminescu 8. szám alá kérik az ajánlatokat. (4654)

Háziszerzőtes megszövesét szép kivitelben vállalom. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4653)

Hétfőn külön futár megy Bucurestibe. Elintézzünk mindenféle megbízásokat. „Central” iroda, Timisoara I., Strada V. Alexandri 4. (3083)

Szép akar lenni?
Használjon KULKA-féle Híromtejkremet, Hírom-tejszappant és Hírom-pudert, három színben. Kapható a zólag a
Városi Gyógyszertárban
a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében
Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

HÍRDESSZEN a DÉLI HÍRLAPBAN!

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara